

Nr. 4.

WARSZAWA

15 SIERPNIA 1955

DZIENNIK URZĘDOWY

T R E Ś Ć :

CZĘŚĆ I — ZARZĄDZENIE:

39. **POWSZECHNY OBOWIĄZEK WOJSKOWY OBYWATELI POLSKICH POZA GRANICAMI RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ.**

MINISTERSTWO SPRAW ZAGRANICZNYCH

WARSZAWA
WYDAWCA

№ 4

DZIENNIK URZĘDOWY

TRZECI

ROK 1893 - CZERWIEC

WYDAWCA: KSIĘGARNIA PAŃSTWA W WARSZAWIE, ULICA ŚW. KRZYŻA 12

Wyłącznie do użytku służbowego
poza sprzedaż i prenumeratą.

CZEŚĆ I.

5.

E. III. 746/I./7.

POWSZECHNY OBOWIĄZEK WOJSKOWY OBYWATELI POLSKICH POZA GRANICAMI RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ.

Treść:

- Zasady ogólne pkt. 1 — 3.
- Ewidencja pkt. 4 — 6.
- Rejestracja poborowych pkt. 7 — 8.
- Ponowne zgłoszenie się do rejestru poborowych pkt. 9 — 10.
- Przepisy wspólne dla rejestracji i ponownej rejestracji poborowych pkt. 11 — 13.
- Przesunięcie terminu stawienia się do poboru osób stale zamieszkałych zagranicą pkt. 14.
- Przesunięcie terminu stawienia się do poboru osób czasowo przebywających zagranicą pkt. 15 — 18.
- Pobór pkt. 19 — 21.
- Koszta rejestracji i poboru pkt. 22.
- Odroczenie służby wojskowej i ulgi pkt. 23 — 24.
- Ulgi dla poborowych stanu duchownego pkt. 25 — 26.
- Powołanie do czynnej służby pkt. 27 — 28.
- Zaciąg ochotniczy i przyjęcie do szkół wojskowych pkt. 29 — 30.
- Ćwiczenia rezerwy pkt. 31.
- Zebrań i raporty kontrolne pkt. 32 — 33.
- Zwolnienie od powszechnego obowiązku wojsk. pkt. 34.
- Zezwolenie na zawarcie związku małżeńskiego pkt. 35.
- Wydawanie i przedłużanie paszportów pkt. 36.
- Duplikaty dokumentów poborowych i wojskowych pkt. 37 — 38.
- Podatek wojskowy pkt. 39.
- Sankcje karne pkt. 40 — 41.
- Obowiązek meldunkowy pkt. 42 — 47.
- Zakładanie i prowadzenie rejestru poborowych pkt. 48.
- Zakładanie i prowadzenie kartoteki poborowych pkt. 49.
- Wspólne przepisy dla prowadzenia rejestrów poborowych i kartoteki pkt. 50.
- Przepisy końcowe pkt. 51.

Zasady ogólne.

1. Powszechny obowiązek wojskowy obejmuje w myśl ustawy z dnia 23 maja 1924 r. o powszechnym obowiązku wojskowym (Dz. U. R. P. Nr. 60, z 1933 r., poz. 455) oraz rozporządzenia Ministra Spraw Wojskowych z dnia 28 sierpnia 1934 r. w sprawie wykonania ustawy z dnia 23 maja 1924 r. o po-

wszechnym obowiązku wojskowym (Dz. U. R. P. Nr. 83 z 1934 r., poz. 757) zagranicą, tak w krajach europejskich, jak i w krajach pozaeuropejskich, następujące obowiązki:

- a) zgłoszenie się do rejestracji,
- b) meldunek,
- c) stawienie się do poboru w kraju lub zagranicą, o ile pobór zagranicą w krajach europejskich będzie zarządzony,
- d) czynną służbę wojskową, której czas trwania jest określony w art. 4 ust. Rozpoczyna się ona, z chwilą wcielenia do szeregów, a kończy z chwilą stałego urlopowania, przeniesienia do rezerwy lub zwolnienia wskutek postępowania rewizyjnego,
- e) służbę w rezerwie, która trwa od chwili przeniesienia do rezerwy do końca tego roku kalendarzowego, w którym podoficer lub szeregowiec rezerwy kończy 40 lat życia, zaś oficer rezerwy 50 lat życia. Do rezerwy należą wszystkie osoby, posiadające kategorię A z chwilą przeniesienia ich do rezerwy bez względu na to, czy odbywali czynną służbę wojskową, czy jej nie odbywali,
- f) służbę w pospolitem ruszeniu, która trwa od chwili zaliczenia do pospolitego ruszenia do końca tego roku kalendarzowego, w którym dana osoba kończy 50 lat życia, zaś oficer pospolitego ruszenia 60 lat życia.

W pospolitem ruszeniu rozróżniamy pospolite ruszenie z bronią i bez broni (art. 84—88). Do pospolitego ruszenia z bronią należą: wszyscy, którzy wyszli ze służby w rezerwie t. j. kat. A po ukończeniu 40 lat życia (pkt. e), wszystkie osoby z kategorią C (dawna C 1), oraz osoby, które stanęły do poboru lub nabyły obywatelstwo polskie po ukończeniu 38 lat życia, o ile komisja poborowa zakwalifikuje ich do kategorii A, wreszcie oficerowie od ukończonych lat 50 do lat 60.

Do pospolitego ruszenia bez broni należą: wszystkie osoby z kwalifikacją kat. D (dawna C 2) oraz osoby stanu duchownego, korzystające z ulgi w myśl art. 57.

2. Osoby uznane za niezdolne do służby wojskowej (kat. E), nie podlegają powszechnemu obowiązkowi wojskowemu.

3. (1) Powszechnemu obowiązkowi wojskowemu zagranicą podlegają wyłącznie obywatele polscy. Rozporządzenie wykonawcze z dnia 28 sierpnia 1934 r. wprowadza co do sposobu jego wykonania, następujące zasady:

§ 257. Pod względem sposobu wykonania powszechnego obowiązku wojskowego zagranicą rozróżnia się następujące kategorie obywateli polskich:

- a) stale zamieszkałych i czasowo przebywających na obszarze Wolnego Miasta Gdańska,
- b) stale zamieszkałych i czasowo przebywających w krajach europejskich,
- c) stale zamieszkałych i czasowo przebywających w krajach poza Europą

§ 258. Obywatele polscy, mający miejsce stałego zamieszkania na obszarze Wolnego Miasta Gdańska, jako też i ci obywatele polscy, którzy przebywając czasowo na obszarze Wolnego Miasta Gdańska, nie mają miejsca zamieszkania w kraju, lub których miejsce zamieszkania w kraju nie jest ustalone, zgłaszają się do rejestrów (dwukrotnie, art. 24 i 26) w Komisarjacie Generalnym Rzeczypospolitej Polskiej w Gdańsku. Obowiązek stawienia się do poboru powinny te osoby spełniać przed komisją poborową, właściwą dla miasta Gdyni.

§ 259. Obywatele polscy, przebywający w chwili zarządzenia rejestracji czasowo na obszarze Wolnego Miasta Gdańska, którzy mają miejsce zamieszkania na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej, obowiązani są zgłosić się do rejestrów (dwukrotnie art. 24 i 26) w Komisarjacie Generalnym

R. P. w Gdańsku. Obowiązek stawienia się do poboru mają osoby te wykonać przed komisją poborową właściwą dla ich miejsca zamieszkania w kraju. W uzasadnionych przypadkach osoby te mogą stanąć do poboru w drodze delegacji przed komisją poborową, właściwą dla miasta Gdyni, o ile wniosą podania w trybie, przewidzianym w § 120.

§ 260. Obywatele polscy, stale zamieszkali zagranicą w krajach europejskich, obowiązani są zgłosić się raz jeden do rejestrów poborowych w najbliższym urzędzie konsularnym w tym roku kalendarzowym, w którym kończą 18 lat życia. Obowiązek stawienia się do poboru mają osoby te spełniać przed właściwą konsularną komisją poborową, o ile pobór zagranicą został zarządzony, w przeciwnym razie osoby te korzystają z przesunięcia terminu stawienia się do poboru aż do odwołania. W razie przyjazdu ich na obszar Wolnego Miasta Gdańska lub Rzeczypospolitej Polskiej na czas dłuższy niż 6 miesięcy, udzielone przesunięcie terminu stawienia się do poboru staje się nieważne. Osoby te obowiązane są stawić się po upływie tego czasu do poboru na ogólnych zasadach.

§ 261. Obywatele polscy, stale zamieszkali zagranicą w krajach poza Europą, obowiązani są zgłosić się raz jeden do rejestrów w najbliższym urzędzie konsularnym, w tym roku kalendarzowym, w którym kończą 18 lat życia.

Osoby te w czasie przebywania poza Europą nie podlegają obowiązkowi stawienia się do poboru.

W razie przyjazdu tych osób na czas dłuższy niż 6 miesięcy do krajów europejskich, na obszar Wolnego Miasta Gdańska lub Rzeczypospolitej Polskiej, dotyczą ich po upływie tego czasu pod względem obowiązku stawienia się do poboru te same przepisy, jakie obowiązują obywateli stale zamieszkałych zagranicą w krajach europejskich (§ 260).

§ 262. Obywatele polscy, przebywający czasowo zagranicą tak w krajach europejskich, jak i poza Europą, obowiązani są zgłosić się do rejestru w najbliższym urzędzie konsularnym dwukrotnie, t. j. w tym roku kalendarzowym, w którym kończą 18 i 20 lat życia (art. 24 i 26). Obowiązek stawienia się do poboru powinny osoby te spełniać przed właściwą dla nich komisją poborową w kraju.

§ 263. Za obywatela stale zamieszkałego zagranicą należy uważać osobę, mającą zagranicą źródło dochodów nawet w tym przypadku, gdyby miała w równej mierze dochody w kraju i zagranicą, szczególnie wówczas, jeżeli pobyt zagranicą związany jest ze źródłem dochodów. Pod pojęciem „stałego zamieszkania zagranicą” podpadają również osoby, które zmuszone są przebywać zagranicą z braku środków pieniężnych na powrót do kraju oraz te, które przybyły zagranicę w poszukiwaniu pracy, choćby pracy nie miały.

Wszystkie inne osoby mają być uważane za czasowo przebywające zagranicą.

Decyzja, czy obywatel polski ma być uważany za stale zamieszkałego zagranicą, należy do kierownika urzędu konsularnego. W razie wątpliwości kierownik urzędu konsularnego zasięga opinii właściwych władz administracji ogólnej w kraju.

§ 264. Osoby, które wyjechały nielegalnie z kraju zagranicę w celach zarobkowych, mogą być uważane za stale zamieszkałe zagranicą, o ile odpowiadają warunkom § 263. Nie podlegają one sankcjom karnym za zaniechanie powszechnego obowiązku wojskowego. Natomiast osoby, które wyjechały nielegalnie z kraju w zamiarze uchylecia się od powszechnego obowiązku wojskowego mają być traktowane pod względem wykonania tego obowiązku narówni z czasowo przebywającymi zagranicą i podlegają obowiązującym sankcjom karnym (§ 310).

§ 265. Osoby, które przed wyjazdem zagranicę stawały przed komisją poborową w kraju i uznane zostały za czasowo niezdolne do służby wojskowej (kategoria B), a w myśl § 263 uważane są za stale zamieszkałe zagranicą, korzystają z przesunięcia terminu stawienia się do poboru aż do odwołania. Obowiązek ponownego stawienia się przed komisją poborową mają te osoby spełniać na zasadach, podanych w §§ 260 lub 261.

Podoficerowie i szeregowcy, stale urlopowani wskutek czasowej niezdolności do służby wojskowej, o ile stale zamieszkują zagranicą w rozumieniu § 263, podlegają rewizji lekarskiej po powrocie do kraju.

Odsyłanie (wzywanie) osób, wyszczególnionych w ustępie 1 i 2 niniejszego paragrafu, do kraju celem uregulowania stosunku do wojska, jest niedopuszczalne.

(2) Zawiadomienia o stałym zamieszkanii zagranicą osób obowiązanych do powszechnego obowiązku wojskowego przesyłane władzom krajowym winny być zaopatrzone w pieczęć urzędową, gdyż są dokumentami publicznymi.

Ewidencja.

4. Urzędy konsularne prowadzą dla celów ewidencji wojskowej:

a) rejestr poborowych — (zamiast dotychczasowych rejestrów, spisów poborowych i list poborowych na wypadek poboru zagranicą);

b) kartotekę — dla ponadkontyngentowych, dla osób stale urlopowanych w myśl art. 74 ustawy lub wskutek czasowej niezdolności do służby wojskowej, dla oficerów, podoficerów i szeregowców rezerwy oraz pospolitego ruszenia i dla oficerów oraz podoficerów zawodowych w stanie spoczynku (zamiast dotychczasowej księgi ewidencji rezerwistów).

5. (1) Urzędy konsularne w krajach europejskich prowadzą rejestr poborowych:

dla osób stale zamieszkałych zagranicą — według wzoru Nr. 6 rozp. wykon. (wzór ten stanowi zarazem listę poborowych na wypadek zarządzenia poboru zagranicą);

dla osób, czasowo przebywających zagranicą — według wzoru Nr. 7 rozp. wykon. (bez rubryk listy pob.).

Urzędy konsularne w krajach pozaeuropejskich prowadzą dla wszystkich osób, tak stale zamieszkałych, jak czasowo przebywających zagranicą, rejestr poborowych według wzoru Nr. 7 rozp. wykon.

(2) Kartotekę prowadzą wszystkie urzędy konsularne oraz Komisarjat Generalny R. P. w W. M. Gdańsku według wzoru Nr. 1 do niniejszej instrukcji.

(3) W krajach europejskich przy rejestrze poborowych według wzoru Nr. 6 rozp. wyk. prowadzi się skorowidz (wzór Nr 2 do niniejszej instrukcji), w którym wpisywane są osoby stale zamieszkałe zagranicą; skorowidz prowadzi się tylko w konsulatach o większych skupieniach obywateli polskich. Do rejestru osób czasowo przebywających zagranicą w krajach europejskich oraz stale zamieszkałych i czasowo przebywających w krajach pozaeuropejskich nie prowadzi się skorowidza. W tym wypadku księgi te prowadzi się w obrębie każdego rocznika alfabetycznie.

Sposób prowadzenia rejestru poborowych oraz kartoteki jest podany w pkt. 48 — 50 niniejszej instrukcji.

6. (1) Podstawą ujęcia poszczególnych osób w ewidencję, t. j. wpisania do rejestru poborowych lub kartoteki oraz zawiadomienia właściwych władz o stosunku danej osoby do powszechnego obowiązku wojskowego jest wojskowa karta rejestracyjna (wzór Nr. 11 rozp. wykon.). Ułatwia ona dotychczasowe pisemne zgłoszenia się do rejestrów poborowych i zastępuje:

a) dotychczasowe wyciągi z rejestrów poborowych dla władz krajowych,

b) wykazy osób, którym udzielono przesunięć terminu stawienia się do poboru lub odroczeń służby wojsk. z art. 63 albo ulg z art. 57 ustawy,

c) pisemne meldunki o zmianie miejsca zamieszkania,

d) karty meldunkowe.

(2) Wojskowa karta rejestracyjna służy do przeprowadzenia zgłoszeń do rejestracji, oraz zawiadomień meldunkowych o przybyciu na obszar danego urzędu konsularnego. W tym celu należy wzory wojskowej karty rejestracyjnej rozpowszechnić na obszarze danego urzędu konsularnego za pośrednictwem organizacji, towarzystw oraz instytucyj polskich z krótką instrukcją, komu kartę tę należy wręczyć do wypełnienia i przesłania urzędowi konsularnemu.

(3) Osobom, zgłaszającym się osobiście w urządzie konsularnym w ja-

kichkolwiek bądź sprawach, o ile nie zostały jeszcze objęte ewidencją wojskową urzędu konsularnego, a są w wieku od 18 — 50 lat, należy w każdym wypadku polecić wypełnienie na miejscu wojskowej karty rejestracyjnej.

(4) Ewidencję przeprowadza się na podstawie wojskowych kart rejestracyjnych.

Rejestracja poborowych.

7. Rejestrację na zasadzie art. 24 ustawy o powszechnym obowiązku wojskowym regulują następujące przepisy rozporządzenia wykonawczego:

§ 266. Komisarjat Generalny Rzeczypospolitej Polskiej w Gdańsku wzywa poborowych do rejestracji i sporządza rejestr poborowych w sposób, przewidziany dla zarządów gmin w kraju (§§ 72 — 80, 82, 83 — 85, 87 — 90, 91 — 96 rozp. wykon.) z tem, że drugi egzemplarz rejestru (czy-stopis), o którym mowa w § 89 sporządza według kolejności zgłaszania się obowiązanych i przesyła go w dniu 15 stycznia (§ 96) do Komisarza Rządu w Gdyni.

§ 267. Urzędy konsularne tak w krajach europejskich, jak i poza Europą, wzywają corocznie najpóźniej do dnia 15 sierpnia mężczyzn stale zamieszkałych i czasowo przebywających w ich okręgu konsularnym, którzy w danym roku ukończyli lub ukończą 18 lat życia, do osobistego lub pisemnego zgłoszenia się do rejestru poborowych.

Wzwania mają być skutecznie drogą ogłoszeń w prasie miejscowej, obwieszczeń w lokalu urzędu konsularnego oraz w lokalach instytucyj i stowarzyszeń polskich zagranicą, lub w inny sposób, na miejscu przyjęty.

W ogłoszeniach należy podać:

1) że mężczyźni, objęci rejestracją, jak również starsi, którzy dotąd nie zgłaszali się do rejestru, obowiązani są zgłosić się osobiście w ciągu miesiąca września w urzędzie konsularnym (podać miejscowość, adres lokalu, godziny przyjęć) z dokumentami, stwierdzającymi tożsamość, datę i miejsce urodzenia (metryka) i miejsce zamieszkania w kraju (paszport, dowód osobisty i t.p.);

2) że w razie niemożności osobistego zgłoszenia się należy obowiązek rejestracji wykonać przez przesłanie do urzędu konsularnego pisemnego zgłoszenia, w którym należy podać nazwisko i imię, datę urodzenia (dzień, miesiąc, rok), miejsce urodzenia (miejscowość, gmina, powiat), imiona rodziców i panieńskie nazwisko matki, miejsce zamieszkania w kraju (miejscowość, gmina, powiat), miejsce zamieszkania zagranicą (dokładny adres), język macierzysty, narodowość, wyznanie, zawód, wykształcenie, stan cywilny, ewent. kary sądowe (kiedy, za jakie przewinienie i przez jaki sąd), datę przybycia zagranicę i za jakimi dokumentami, czy w kraju wymeldował się na wyjazd zagranicę oraz w jakim celu i na jak długo przyjechał zagranicę. Do pisemnego zgłoszenia się mają być dołączone: metryka urodzenia oraz dowód stwierdzający miejsce zamieszkania w kraju (paszport, dowód osobisty i t. p.), a w przypadku niewykonania obowiązku meldunkowego w urzędzie konsularnym do terminu rejestracji, także potwierdzenie o wymeldowaniu się na wyjazd zagranicę, otrzymane w kraju;

3) że do osób podlegających rejestracji, które nie uczynią zadość obowiązkowi temu w wyznaczonym terminie i nie usprawiedliwią niezgłoszenia się, stosowane będą sankcje, polegające na odmowie ulg i ułatwień, związanych z pobytym tych osób zagranicą (§ 310), a w razie powrotu do kraju — kary, przewidziane w art. 99 ustawy o powsz. obow. wojsk., t. j. areszt do 3-ch miesięcy i grzywna do 3000 zł. lub jedna z tych kar.

8. (1) W krajach o wielkich skupieniach obywateli polskich ogłoszenia do prasy redaguje urząd konsularny w stolicy danego kraju. Treść obwieszczeń jest podana we wzorze Nr. 3 do niniejszej instrukcji.

(2) Należy dążyć do tego, aby poszczególne osoby nadsyłały zgłoszenia na wzorach wojskowej karty rejestracyjnej. Jeżeli nadsyłane zgłoszenia pisemne zawierają wszystkie dane, przewidziane w wojskowej karcie rejestracyjnej, nie należy żądać od danej osoby wypełnienia takiej karty. W tych wypadkach urząd konsularny wypełnia po wpisaniu danej osoby do rejestru wojskową kartę rejestracyjną i przesyła ją do właściwej władzy w kraju.

(3) Osoby, które zgłoszą się do rejestracji poborowych osobiście, muszą wypełnić w urzędzie konsularnym wojskową kartę rejestracyjną.

§ 268. Urzędy konsularne przystępują z dniem 1 września do zakładania i wypełniania rejestru. Rejestr ma być sporządzony w krajach europejskich dla stale zamieszkałych zagranicą—według wzoru Nr. 6, w krajach europejskich dla czasowo przebywających zagranicą i w krajach poza europejskich według wzoru Nr. 7, na podstawie zgłoszeń osobistych lub pisemnych. W razie braku dokumentów, o których mowa w § 267 należy wypełnić rejestr na podstawie zeznań zgłaszającego się, przyczem fakt ten należy odnotować w rubryce „Uwagi” rejestru. Nazwiska zgłaszających się należy wpisywać w kolejności zgłoszeń. Fakt pisemnego zgłoszenia się należy odnotować w rubryce „Uwagi” rejestru. Zgłaszających się po terminie wpisuje urząd konsularny do rejestru ich rocznika dodatkowo z wymienieniem w rubryce „Uwagi” rejestru przyczyn opóźnienia.

§ 269. Osobom, które zgłosiły się do rejestru, należy wydać (przesłać) zaświadczenie, a mianowicie: stale zamieszkałym zagranicą — według wzoru Nr. 9, zaś czasowo przebywającym zagranicą według wzoru Nr. 10.

Osobom, które zgłosiły się do rejestru pisemnie, przesyła się równocześnie z zaświadczeniem nadesłane dokumenty osobiste. Wymienione zaświadczenie jest dokumentem, stwierdzającym stosunek danej osoby do powisz. obow. wojsk. i powinno być przedstawione władzom na każde ich żądanie.

§ 270. Po dniu 30 września urzędy konsularne sprawdzą wszystkie wpisy do rejestru i wyjaśnią w drodze korespondencji z zainteresowanymi osobami lub z władzami w kraju wszystkie wątpliwości co do niewiadomych lub niejasnych danych poszczególnych osób. Najpóźniej do końca grudnia danego roku urzędy konsularne zawiadamiają o wpisaniu poszczególnych osób do rejestru zarządy gmin, właściwe dla miejsca zamieszkania w kraju, przesyłając im wojskową kartę rejestracyjną każdej osoby według wzoru Nr. 11. Jeżeli zarejestrowany nie ma miejsca zamieszkania w kraju, lub miejsce to nie jest ustalone, należy przesłać wojskową kartę rejestracyjną zarządowi gminy miejsca urodzenia w kraju. Na osoby, wpisane do rejestru dodatkowo (po terminie) urzędy konsularne przesyłają wojskowe karty rejestracyjne do wskazanych wyżej władz niezwłocznie po wpisaniu danych osób do rejestru. Nieusprawiedliwione niezgłoszenie się w terminie do rejestru należy wpisać w rubryce „Uwagi” rejestru i wojskowej karty rejestracyjnej, celem pociągnięcia winnego do odpowiedzialności karnej po powrocie do kraju.

Wojskowe karty rejestracyjne osób, których miejsce urodzenia w kraju nie jest wiadome lub położone jest poza granicami Polski, pozostają w urzędach konsularnych.

§ 271. Rejestr poborowych jest we wszystkich urzędach konsularnych jedyną ewidencją osób o nieuregulowanym stosunku do służby wojskowej. Rejestr poborowych dla osób stale zamieszkałych w krajach europejskich stanowi zarazem listę poborową na wypadek zarządzenia poboru zagranicą. Rejestry poborowych mają być utrzymywane w ciągłej aktualności. Odnosi się to szczególnie do zmian miejsca zamieszkania. W razie zmiany przez zarejestrowanego miejsca zamieszkania zagranicą i wyjazdu na obszar innego urzędu konsularnego, urząd konsularny, właściwy dla nowego miejsca zamieszkania, ujmuje daną osobę do swego rejestru (właściwego rocznika) i zawiadamia o tem urząd konsularny poprzedniego miejsca zamieszkania i omówienia skreślenia ją ze swego rejestru po odnotowaniu nowego miejsca zamieszkania i omówienia skreślenia.

W razie wyjazdu zarejestrowanego do kraju urzędy konsularne skreślają go z rejestru po przyjęciu i odnotowaniu w rejestrze wymeldowania się na wyjazd i omówieniu skreślenia.

Pozatem podlegają skreśleniu z rejestru na podstawie odpowiednich dokumentów osoby:

- a) które posiadają lub uzyskały obcą przynależność państwową,
- b) które zmarły,
- c) które udowodniły przynależność do innego rocznika,
- d) których skreślenie nakazuje instrukcja Ministra Spraw Zagranicznych, wydana w porozumieniu z Ministrami: Spraw Wojskowych i Spraw Wewnętrznych.

Ponowne zgłoszenie się do rejestru poborowych.

9. Ponowne zgłoszenie się do rejestru poborowych (art. 26 ust. o powisz. obow. wojsk.) dotyczy tylko obywateli polskich czasowo przebywających zagranicą i odbywa się wedle następujących postanowień rozporządzenia wykonawczego:

§ 272. Urzędy konsularne tak w krajach europejskich jak i poza Europą wzywają corocznie najpóźniej do dnia 15 września mężczyzn, czasowo przebywających w ich okręgu konsularnym, którzy w danym roku kalendarzowym ukończyli lub ukończą 20 lat życia, do ponownego osobistego

lub pisemnego zarejestrowania się w ciągu miesięcy: października i listopada. Wezwania mają być skuteczne i ułożone w sposób podany w § 267, z tem, że obowiązkowe jest przedstawienie lub nadesłanie do urzędu konsularnego zaświadczenia z poprzedniej rejestracji. Ponowne zgłoszenie się do rejestru wykorzystują urzędy konsularne celem ujęcia do rejestru także osób, które dotąd w rejestrze nie figurują (§ 268) oraz do uaktualnienia danych osobistych tych osób, które zostały już poprzednio wpisane do rejestru. Na osoby, które zgłosiły się ponownie do rejestru lub zostały ujęte do rejestracji poraz pierwszy podczas zarządzanego ponownego zgłoszenia się do rejestru, urzędy konsularne wysyłają do właściwych władz w kraju wojskowe karty rejestracyjne według zasad § 270.

Ponowne zgłoszenie się do rejestru należy odnotować w rejestrze i potwierdzić na posiadaniem (nadesłaniem) przez zgłaszających się zaświadczeniu z poprzedniej rejestracji. Jeżeli osoba zgłaszająca się przy ponownej rejestracji nie była jeszcze ujęta do rejestru, należy jej wydać zaświadczenie według wzoru Nr. 9 lub 10.

Przyjmowanie zgłoszeń do ponownego rejestrowania się powinno być ukończone do dnia 30 listopada. Do osób zgłaszających się po terminie należy stosować przepis § 270, ustęp przedostatni, a jeżeli zachodzi wypadek opóźnienia zgłoszenia przez osobę, która już figuruje w rejestrze, należy uwidocznic to w wojskowej karcie rejestracyjnej, celem pociągnięcia danej osoby do odpowiedzialności karnej po powrocie do kraju.

10. (1) W krajach o wielkich skupieniach obywateli polskich ogłoszenia do prasy o ponownej rejestracji redaguje urząd konsularny w stolicy danego kraju. Treść obwieszczenia o stawieniu się do ponownej rejestracji jest podana we wzorze Nr. 4 do niniejszej instrukcji.

(2) Wskazówki, dotyczące sposobu zgłaszania się do rejestracji zapomocą karty rejestracyjnej podane w punkcie 6, mają analogiczne zastosowanie przy ponownem zgłoszeniu się do rejestru.

(3) Akcja ponownego zgłoszenia się do rejestru zasadniczo nie wniesie nic nowego do ewidencji, zawartej już w rejestrze poborowych. Ważne są jednak zmiany personalne, zasze u danych osób od chwili ujęcia ich w ewidencję przy pierwszej rejestracji (n. p. zmiana studjów, zawodu i t. p.), które muszą być przy ponownej rejestracji uwzględnione w rejestrze. Pewne rozszerzenie ewidencji natomiast nastąpi przez ujęcie przy ponownej rejestracji wszystkich tych osób, które dotychczas nie zgłosiły się do rejestru.

(4) Ponowne zgłoszenie się do rejestru należy potwierdzić na przedstawionem (nadesłanem) zaświadczeniu o rejestracji zapomocą pieczętki w sposób, podany we wzorze Nr. 5 do niniejszej instrukcji. Gdyby dana osoba nie mogła przedstawić z jakichkolwiek powodów zaświadczenia z poprzedniej rejestracji (n. p. z powodu zagubienia, kradzieży, zniszczenia) należy wystawić jej nowe zaświadczenie z poprzedniej rejestracji w formie duplikatu i na niem potwierdzić zgłoszenie się do ponownej rejestracji.

(5) Zaświadczenie należy wydać lub przesać zainteresowanej osobie.

§ 273. Postanowienia art. 27 ustęp 2 ustawy o wyłożeniu rejestru poborowych do przejrzania nie ma zastosowania w urzędach konsularnych. Sprostowania lub uzupełnienia wpisów w rejestrze mają być przez urzędy konsularne przyjmowane stale i uwzględniane, o ile są udowodnione dokumentami. W przypadkach wątpliwych należy zasięgać opinii lub decyzji właściwych władz administracji ogólnej w kraju.

§ 274. Urzędy konsularne, stykając się w jakichkolwiek sprawach z obywatelami polskimi w wieku do 50 lat życia, powinny sprawdzać ich stosunek do powsz. obow. wojsk. Jeżeli się okaże, że osoba, która jeszcze nie stawała do poboru, nie jest wpisana do rejestru w danym urzędzie konsularnym, a nie może dokumentem udowodnić, że jest zapisana w rejestrze innego polskiego urzędu (krajowego lub konsularnego), należy ją ująć do rejestru właściwego rocznika na ogólnych zasadach (§§ 268, 269, 270).

Przepisy wspólne dla rejestracji i ponownej rejestracji poborowych.

11. (1) Osoby, które zgłaszają się na stałe zamieszkanie w danym okręgu konsularnym, a przedstawią zaświadczenie o zarejestrowaniu w innym urzędzie konsularnym lub w kraju, mają być wpisane do właściwego rejestru poborowych (pkt. 5 nin. instr.) w urzędzie konsularnym, właściwym dla nowego miejsca zamieszkania. Osobom tym należy na posiadanym zaświadczeniu o rejestracji prócz potwierdzenia meldunkowego (pkt. 44 ust. 3) wpisać: „Wpisany do rejestru poborowych rocznika pod poz.” (podpis). Wojskową kartę rejestracyjną wysyła urząd konsularny do właściwej władzy w kraju.

(2) Osoby, które zgłaszają czasowe przybycie do okręgu konsularnego, a przedstawią jedno z powyższych zaświadczeń, mają być wpisane do właściwego rejestru poborowych (pkt. 5 nin. instr.). Osobom tym należy potwierdzić tylko zgłoszenie meldunkowe (pkt. 44 ust. 3) z podaniem rocznika i pozycji rejestru, pod którą zostali wpisani. Wojskową kartę rejestracyjną należy przesłać do właściwej władzy w myśl punktu 45 lub 46.

12. W stosunku do osób, zgłaszających się w urzędzie konsularnym, bądź na stałe zamieszkanie, bądź na czasowy pobyt, które dotychczas nie wykonały nigdzie obowiązku zgłoszenia się do rejestracji lub ponownej rejestracji, albo nie mogą tego udowodnić obowiązującym zaświadczeniem, należy po wpisaniu ich do właściwego rejestru wyjaśnić, czy zgłaszały się lub z jakich powodów nie zgłaszały się dotychczas do rejestracji. Jeżeli powody te nie usprawiedliwią dostatecznie niezgłoszenia się we właściwym terminie do rejestru należy stosować sankcje karne z § 310 i uwidocznić to zarówno w rejestrze poborowych, jak też w rubryce „uwagi” na wojskowej karcie rejestracyjnej, wysyłanej do kraju, celem pociągnięcia tych osób do odpowiedzialności karnej po powrocie do kraju.

13. (1) Od obowiązku zgłaszania się do rejestracji względnie do ponownej rejestracji nie może być nikt zwolniony, gdyż zgłoszenie się w formie pisemnej jest dla każdego bezwarunkowo dostępne, a przez wojskową kartę rejestracyjną ułatwione. Z tego powodu należy w stosunku do osób wyraźnie zaniedbujących swój obowiązek, wyciągać zawsze przepisowe konsekwencje (310). Przepis § 310 odnosi się jednak tylko do przypadków, w których niezgłoszenie się do rejestracji (ponownej rejestracji) nie zostało usprawiedliwione w sposób wystarczający.

(2) Jeżeli w urzędzie konsularnym zgłaszają się na stałe zamieszkanie lub na czasowy pobyt osoby, które stawały już do poboru w kraju i otrzymały kwalifikację kategorii A, lecz z jakichkolwiek powodów nie odbyły jeszcze czynnej służby wojskowej, a nie zostały stale urlopowane w myśl art. 74 ustawy lub wskutek czasowej niezdolności do służby wojskowej albo nie zostały przeniesione do rezerwy, lub które otrzymały kwalifikację do kategorii B,—należy je wpisać do rejestru poborowych na ogólnych zasadach. Jeżeli osoby te zamieszkały stale w kraju europejskim, należy do rejestru wpisać kategorię zdolności do służby wojskowej na podstawie posiadanego przez nich dokumentu poborowego oraz podać komisję poborową, która decyzję tę wydała i datę wydania decyzji.

(3) Wszystkie inne osoby, które stawały już do poboru w kraju, a są bądź zaliczone do ponadkontyngentowych, bądź stale urlopowane w myśl art. 74 ustawy lub wskutek czasowej niezdolności do służby wojskowej, bądź też należą do rezerwy lub pospolitego ruszenia—mają być wpisane do kartoteki.

Przesunięcie terminu stawienia się do poboru osobom stale zamieszkałym zagranicą.

14. (1) Osobom, stale zamieszkałym zagranicą w rozumieniu postanowień § 263 rozp. wyk. w krajach europejskich i pozaeuropejskich, winny urzędy konsularne udzielić w myśl § 260 rozp. wykon. przesunięcia terminu stawienia się do poboru aż do odwołania, — wzgl. w myśl § 261 rozp. wyk. zwolnienia od stawienia się do poboru, jednocześnie z potwierdzeniem zgłoszenia się do rejestru (uwidocznione we wzorze Nr. 9 do rozp. wykon.).

(2) Osoby, zgłaszające się na stałe zamieszkanie zagranicą, będące w wieku od 21 — 50 lat życia, które nie stawały jeszcze do poboru w kraju, otrzymują takie same przesunięcie terminu poboru (zwolnienie) z chwilą ujęcia ich do rejestru.

(3) Udzielenie przesunięcia terminu stawienia się do poboru aż do odwołania (zwolnienia od poboru) należy wpisać do rejestru poborowych — (wzór Nr. 6 rozp. wykon. w rubr. 21, wzór Nr. 7. rozp. wykon. w rubr. 15) — w sposób następujący: n. p. „15. IX. 1934 r. przesunięto pobór aż do odwołania, § 260” lub „261 rozp. wykon.”.

(4) O udzielonem przesunięciu terminu poboru należy niezwłocznie zawiadomić właściwą powiatową władzę administracji ogólnej w kraju, przesyłając jej wypełnioną kartę rejestracyjną (§ 270).

Przesunięcie terminu stawienia się do poboru osobom czasowo przebywającym zagranicą.

15. Przesunięcia terminu stawienia się do poboru osobom przebywającym czasowo zagranicą regulują następujące przepisy rozporządzenia wykonawczego:

§ 285. Osoby, przebywające czasowo zagranicą w krajach europejskich, powinny zasadniczo stawić się do poboru ich rocznika w kraju. Osoby takie mogą w uzasadnionych przypadkach (choroba, ubóstwo, studja) otrzymać od kierownika urzędu konsularnego przesunięcia terminu stawienia się do poboru w kraju, o ile najdalej do dnia 1 maja tego roku kalendarzowego, w którym kończą 21 lat życia wniosą do urzędu konsularnego odpowiednio umotywowane podanie.

Przesunięć takich należy udzielać dla poborowych, posiadających warunki do skróconej czynnej służby wojskowej (art. 51) — najdalej do dnia 1 lipca tego roku kalendarzowego, w którym kończą 23 lat życia, dla poborowych nieposiadających tych warunków — najdalej do 1 września tego roku kalendarzowego, w którym kończą 23 lat życia.

Osobom, które udowodnią zaświadczeniem zakładu naukowego, że odbywają studja, z powodu których przewidziane jest odroczenie służby wojskowej lub przedłużenie tego odroczenia do 25 roku życia (art. 63 pkt. 3, § 235), kierownik urzędu konsularnego może udzielać przesunięcia terminu stawienia się przed komisją poborową w kraju do 1 lipca tego roku, w którym kończą 25 lat życia.

Z chwilą zarządzenia poboru zagranicą przesunięcia terminu stawienia się do poboru stają się nieważne. Osoby, którym takie przesunięcia były udzielone, obowiązane są do stawienia się przed konsularną komisją poborową, o ile znajdują się w krajach, w których zarządzono pobór. Przesunięcia terminu poboru, udzielone czasowo przebywającym zagranicą, stają się także nieważne z chwilą przyjazdu tych osób na obszar W. M. Gdańska lub do kraju. Osoby te są obowiązane zgłosić się u właściwej powiatowej władzy administracji ogólnej, celem przedstawienia komisji poborowej w najbliższym terminie jej urzędowania.

§ 286. Przesunięcie terminu stawienia się do poboru w kraju, należy zainteresowanym potwierdzić na posiadaniem przez nich zaświadczeniu według wzoru Nr. 10.

Potwierdzenia o przesunięciu terminu poboru mają zawierać dokładną datę, do której udzielono przesunięcia.

16. (1) Zainteresowanej osobie należy przesunięcie terminu poboru odnotować na posiadanym zaświadczeniu o zgłoszeniu się do rejestracji (ponownej rejestracji) lub na duplikacie tego dokumentu zapomocą pieczętki w sposób, podany we wzorze Nr. 6 do nin. instrukcji.

(2) Udzielenie czasowego przesunięcia terminu poboru pozostawione jest indywidualnej decyzji kierownika urzędu konsularnego. Przy ocenie okoliczności przytoczonych w podaniach o czasowe przesunięcie terminu poboru, należy jednak stosować jaknajdalej idącą łagodność. Przesunięcie terminu poboru ma być udzielone w granicach czasu, określonych w § 285, zależnie od okoliczności, które powodują wniesienie prośby. Najkrótsze przesunięcie poboru powinno być udzielone do „1 lipca” następnego roku (u poborowych uprawionych do skróconej służby wojskowej w myśl art. 51 ustawy), albo do „1 września” następnego roku (u poborowych, nie posiadających warunków do skrócenia służby).

(3) Udzielenie przesunięcia terminu poboru należy wpisać do rejestru (w rubrykach, podanych w pkt. 15) w sposób następujący: n. p. „10. V. 1934 r. przesunięto pobór do dnia 1 lipca 1935 r.”, albo „10. V. 1934 r. przesunięto pobór do dnia 1 września 1935 r.” (termin „1 września” należy stosować do wszystkich poborowych bez cenzusu, chociażby byli rzeczywistymi słuchaczami zagranicznych wyższych zakładów naukowych, przyjętymi bez polskiego świadectwa dojrzałości lub równorzędnego).

(4) Osoby, czasowo przebywające zagranicą, które nie ubiegają się o przesunięcie terminu poboru lub którym takich przesunięć nie udzielono, należy wzywać do stawienia się w kraju zgodnie z § 285, ustęp I zdanie pierwsze. W stosunku do opornych należy stosować sankcję z § 311.

17. (1) Uzyskanie przesunięcia terminu stawienia się do poboru należy do praw poborowego, których nie wolno mu odmówić, o ile posiada wszystkie przewidziane warunki. Nie wolno więc odmówić przesunięcia terminu poboru z tytułu niezgłoszenia się do rejestracji lub ponownej rejestracji.

(2) Nielegalny wyjazd zagranicę w celach zarobkowych osób w wieku przedpoborowym i poborowym, które jeszcze nie stawały do poboru, nie dowodzą, że osoby te są uchylającymi się od powszechnego obowiązku wojskowego w rozumieniu § 290 rozp. wykon. Osobom tym może być udzielone przesunięcie terminu stawienia się do poboru.

§ 287. Osoby, które w razie zarządzonego poboru zagranicą nie stawiają się przed konsularną komisją poborową lub które po upływie terminu przesunięcia stawienia się do poboru nie stawiają się przed komisją poborową w kraju, będą uważane za uchylające się od poboru i podlegają rygorom, przewidzianym w § 311. Osoby takie nie mogą odbywać skróconej czynnej służby wojskowej w myśl art. 51. Na osobach tych ciąży nadal obowiązek stawienia się przed komisją poborową zgodnie z postanowieniami art. 36.

§ 288. O udzieleniu lub odmowie udzielenia terminu stawienia się do poboru kierownik urzędu konsularnego zawiadamia właściwą powiatową władzę administracji ogólnej niezależnie za pomocą wojskowej karty rejestracyjnej (wzór Nr. 11).

§ 289. Osoby, czasowo przebywające zagranicą, które stawały już przed komisją poborową w kraju i otrzymały kategorię B (czasowa niezdolność do służby wojskowej) obowiązane są stanąć do ponownego przeglądu w przewidzianym terminie przed komisją poborową w kraju lub przed konsularną komisją poborową, jeżeli taka będzie zwołana. Osoby te mogą prosić i uzyskać przesunięcie terminu ponownego stawienia się do poboru na ogólnych zasadach (§ 285).

§ 290. Osoby, które wyjechały z kraju nielegalnie w celu uchylecia się od powszechnego obowiązku wojskowego, nie mogą korzystać z przesunięcia terminu stawienia się do poboru w kraju.

18. Decyzja w tych sprawach należy do właściwego urzędu konsularnego, który w wypadkach wątpliwych powinien zasięgać opinii władz krajowych.

Pobór zagranicą.

19. (1) Pobór (art. 16, 18, 22 i 37 ust. o powsz. obow. wojsk.) zasadniczo nie odbywa się zagranicą, a może być zarządzony tylko w krajach europejskich.

(2) Zarządzenia, dotyczące ewentualnego przeprowadzenia poboru, będą w razie potrzeby wydane oddzielnie.

§ 275. Zwołanie konsularnej komisji poborowej może nastąpić tylko w razie zarządzenia przez Ministra Spraw Wojskowych poboru zagranicą w porozumieniu z Ministrem Spraw Zagranicznych.

§ 276. Konsularne komisje poborowe zwołują urzędy konsularne Rzeczypospolitej Polskiej tylko w krajach europejskich.

§ 277. W skład konsularnej komisji poborowej wchodzi:

- a) Kierownik urzędu konsularnego lub jego zastępca jako przewodniczący;
- b) attaché wojskowy poselstwa lub wyznaczony przez niego oficer służby czynnej, albo urzędnik konsularny, o ile możności posiadający stopień oficera rezerwy;
- c) lekarz, powołany przez urząd konsularny, o ile możności obywatel polski.

Do każdej konsularnej komisji poborowej powinien być przydzielony jeden urzędnik konsularny w charakterze referenta.

§ 278. Do zakresu działania konsularnej komisji poborowej należy orzekanie o fizycznej zdolności do służby wojskowej w myśl art. 39.

§ 279. Konsularne komisje poborowe urzędują zasadniczo w lokalu urzędu konsularnego. Przeprowadzenie wszelkich czynności przygotowawczych do poboru, należy do obowiązków kierownika urzędu konsularnego.

§ 280. Tryb urzędowania konsularnej komisji poborowej, jak również obowiązki i prawa poszczególnych jej członków, są takie same, jakie ustalono dla komisji poborowych w kraju (§ 27 — 29, 31 — 34, 36 — 44, 46, 47, 144 — 161).

Paragrafy: 120, 121 — 126 oraz 214 — 221 mają analogiczne zastosowanie w urzędach konsularnych.

§ 281. Techniczne przeprowadzenie przeglądu lekarskiego przez konsularną komisję poborową ma odpowiadać w drodze analogji postanowieniom obowiązującym dla komisji poborowych w kraju (§§ 144 — 161) z tą różnicą, że:

- a) obowiązki lekarzy komisji poborowej przechodzą całkowicie na lekarza konsularnej komisji poborowej;
- b) nie mogą być zagranicą stosowane postanowienia o ekspertyzie lekarskiej (§§ 179 — 182) oraz o przymusowym leczeniu poborowych w szpitalach publicznych (§§ 189 — 193).

§ 282. Kierownik urzędu konsularnego powinien przed rozpoczęciem badania lekarskiego odebrać od lekarza w miejsce przysięgi przyrzeczenie, iż wyda orzeczenie według najlepszej wiedzy i sumienia.

§ 283. Wyniki poboru mają być wpisane do rejestru danego rocznika (wzór Nr. 6).

20. (1) Wzór rejestru poborowych dla stale zamieszkałych zagranicą w krajach europejskich jest tak ułożony, że zawiera już rubryki na wypadek poboru zagranicą, co zaoszczędza urzędowi konsularnemu sporządzenia oddzielnej listy poborowej. Z tych względów rejestr poborowych musi być przy każdej sposobności zetknięcia się z obywatelem polskim sprawdzany i ewentualnie uzupełniany.

(2) O wynikach poboru urząd konsularny zawiadamia za pomocą wojskowej karty rejestracyjnej (wzór Nr. 11 z rozporządzenia wykonawczego) powiatowe władze administracji ogólnej, właściwe dla tych zarządów gmin, którym przesłano zawiadomienia o rejestrze w myśl § 270. Powiatowe władze administracji ogólnej wpisują wyniki poboru zagranicą do list poborowych.

§ 284. Osoby, które stały się przed konsularną komisją poborową, otrzymują takie same poświadczenia lub dokumenty stwierdzające stosunek do służby wojskowej, jak poborowi w kraju.

21. W razie zarządzenia zagranicą poboru mogą powstać sprawy, do których rozstrzygnięcia upoważnione są komisje konsularne rozpoznawcze. W tej sprawie obowiązują następujące przepisy rozporządzenia wykonawczego do ustawy o powsz. obow. wojsk.:

§ 301. Konsularne komisje rozpoznawcze zwołuje Minister Spraw Zagranicznych lub organ przez niego upoważniony przy którymkolwiek z urzędów konsularnych w przypadku zarządzenia zagranicą poboru, o ile powstaną sprawy, do których rozstrzygnięcia upoważnione są jedynie te komisje.

§ 302. W skład konsularnej komisji rozpoznawczej wchodzi:

- a) wyższy urzędnik konsularny jako przewodniczący, wyznaczony przez Ministra Spraw Zagranicznych lub organ przez niego upoważniony;
- b) attaché wojskowy poselstwa lub wyższy urzędnik konsularny, o ile możliwości posiadający stopień oficera rezerwy;
- c) dwaj lekarze powołani przez przewodniczącego konsularnej komisji rozpoznawczej, o ile możliwości obywatele polscy.

W skład konsularnej komisji rozpoznawczej nie mogą wchodzić osoby, które jako członkowie konsularnej komisji poborowej brały udział w wydaniu orzeczeń rozpatrywanych przez konsularną komisję rozpoznawczą.

Czynności, związane ze zwołaniem konsularnej komisji rozpoznawczej oraz z przygotowaniem i urządzeniem jej lokalu, tryb urzędowania, tudzież prawa i obowiązki jej członków, są w drodze analogii takie same, jakie obowiązują komisje rozpoznawcze w kraju, z tą różnicą, że konsularna komisja rozpoznawcza nie może badanej osoby wysyłać na ekspertyzę szpitalną.

§ 303. Zadaniem konsularnej komisji rozpoznawczej jest:

- a) badanie stanu zdrowia i orzekanie o fizycznej zdolności do służby wojskowej osoby, co do której zaszła różnica zdań pomiędzy członkami konsularnej komisji poborowej;
 - b) ponowne badanie i orzekanie o stopniu zdolności do służby wojskowej w przypadku unieważnienia lub uchylecia w drodze nadzoru orzeczeń konsularnej komisji poborowej.
- Uchwały powzięte przez konsularną komisję rozpoznawczą są ostateczne.

§ 304. W przypadkach przekazania konsularnej komisji rozpoznawczej orzecznictwa w sprawie ustalenia fizycznej zdolności do służby wojskowej osób, wymienionych w § 303, urzędy konsularne przesyłają wyciągi z rejestru, odnoszące się do tych osób do urzędu konsularnego, przy którym będzie uruchomiona konsularna komisja rozpoznawcza

Dane, zawarte w wyciągach z rejestru, wpisuje konsularna komisja rozpoznawcza do listy rozpoznawczej, założonej na wzorach rejestru (wzór Nr. 6).

Decyzja powzięta przez konsularną komisję rozpoznawczą ma być wpisana do listy rozpoznawczej oraz do nadesłanego przez urząd konsularny wyciągu z rejestru. Przeznaczenie do rodzaju służby wojskowej nadane przez wojskowego członka komisji rozpoznawczej w przypadkach zakwalifikowania poborowego do kat. A lub C ma być wpisane do rubryki „uwagi” listy rozpoznawczej i wyciągu z rejestru.

Po otrzymaniu wyciągu z rejestru od konsularnej komisji rozpoznawczej, urząd konsularny wpisuje decyzję do rejestru i zawiadamia o niej właściwą powiatową władzę administracji ogólnej z pomocą wojskowej karty rejestracyjnej, a poborowemu wysyła dokument, stwierdzający stosunek do powszechnego obowiązku wojskowego.

§ 305. Wezwanie osoby, podlegającej zbadaniu przez konsularną komisję rozpoznawczą, zarządza kierownik urzędu konsularnego, przy którym została uruchomiona konsularna komisja rozpoznawcza, na podstawie wniosku otrzymanego z właściwego urzędu konsularnego bądź w przypadkach z § 303 pkt. b) — po zawiadomieniu o unieważnieniu lub uchyleciu w drodze nadzoru orzeczenia konsularnej komisji poborowej.

Koszty rejestracji i poboru.

22. Sprawy kosztów przeprowadzania rejestracji i ew. zarządzonego poboru (art. 19 i 22 ust. o powsz. obow. wojsk.) regulują następujące przepisy rozporządzenia wykonawczego:

§ 306. Koszty sporządzenia rejestrów poborowych, wojskowych kart rejestracyjnych oraz przesyłania poświadczeń o zgłoszeniu się do rejestrów, tudzież koszty urzędowania konsularnej komisji rozpoznawczej pokrywa się z budżetu danego urzędu konsularnego. Koszty przeprowadzenia poboru zagranicą będą pokryte z budżetu Ministerstwa Spraw Zagranicznych.

§ 307. Osoby, wezwane do konsularnej komisji poborowej na podstawie zarządzenia poboru zagranicą, powinny pokryć przejazd do komisji oraz z powrotem do miejsca zamieszkania zagranicą z własnych funduszków.

W przypadku zarządzenia poboru zagranicą może Kierownik urzędu konsularnego zwrócić osobom wezwanym do poboru, koszty przejazdu, o ile te przedstawią urzędowe świadectwo ubóstwa, wystawione przez właściwe władze zagraniczne lub instytucje społeczne.

§ 308. Osoby, przebywające zagranicą czasowo, obowiązane do stawienia się do poboru, lub dla odbycia czynnej służby wojskowej w kraju, powinny pokryć koszty przejazdu do komisji poborowej w kraju lub do miejsca ich zamieszkania w kraju z własnych funduszków.

§ 309. Koszty przejazdu od miejsca stałego zamieszkania zagranicą do miejsca urzędowania konsularnej komisji rozpoznawczej ponoszą wezwane osoby z tem, że po stawieniu się przed tą komisją będą one danej osobie zwrócone. Wydatki z tem związane mają być pokryte z budżetu danego urzędu konsularnego, zwoływającego te komisje.

Odroczenie służby wojskowej i ulgi.

23. Odroczenie służby wojskowej i ulgi w myśl art. 63 — 76 i 57 ust. o powsz. obow. wojsk. regulują następujące postanowienia rozporządzenia wykonawczego:

§ 291. Urzędy konsularne mogą udzielać odroczeń służby wojskowej tylko w przypadkach określonych w art. 63.

§ 292. Urzędy konsularne mogą udzielać odroczeń służby wojskowej z art. 63 jedynie tym osobom, które zostały przez komisję poborową (konsularną lub w kraju) uznane za zdolne do czynnej służby wojskowej (kategoria A).

§ 293. Uprawnienia urzędów konsularnych do udzielania odroczeń z art. 63 w granicach wieku, przewidzianych ustawą, odnoszą się zarówno do osób, które starają się o odroczenie po raz pierwszy, jako też do tych, które ubiegają się o odnowienie lub przedłużenie (art. 64 i § 235) odroczeń udzielonych im poprzednio przez właściwe władze administracji ogólnej w kraju.

Terminy i sposób ubiegania się o odroczenia lub o przedłużenie odroczenia, tudzież sposób udzielania tych odroczeń są takie same, jakie obowiązują w kraju.

§ 294. Osoby, terminujące zagranicą w rzemiośle u majstrów oraz terminujące w handlu powinny dołączyć do podania o odroczenie z art. 63 pkt. 4 dowody, stwierdzające tę okoliczność, a wystawione przez kompetentne urzędy lub instytucje przemysłowe albo handlowe zagranicą.

24. (1) Urzędy konsularne udzielają zatem odroczeń służby wojskowej w następujących wypadkach:

- a) w razie przeprowadzenia poboru zagranicą tym, którzy zostali zakwalifikowani do kategorii A, o ile wnieśli podania we właściwym terminie (art. 66) i posiadają wymagane warunki;
- b) jeżeli dana osoba stawała przed wyjazdem zagranicę do poboru w kraju i otrzymała kategorię A, jednak nie została jeszcze powołana do czynnej służby wojskowej — o ile podanie zostało wniesione we właściwym terminie (art. 66), a dana osoba posiada wymagane warunki;
- c) jeżeli dana osoba prosi o odnowienie (przedłużenie) odroczenia, udzielonego poprzednio przez powiatową władzę administracji ogólnej w kraju lub przez inny urząd konsularny — o ile podanie zostało wniesione we właściwym terminie (art. 66), a dana osoba posiada wymagane warunki.

(2) Osoby stale zamieszkałe lub czasowo przebywające zagranicą, które nie stawały jeszcze do poboru, a więc nie mają kwalifikacji do kategorii A, — nie mogą w żadnym wypadku uzyskać odroczenia służby wojskowej.

(3) Osobom, którym udzielono odroczenia służby wojskowej, należy wydać lub przesłać zaświadczenie według wzoru Nr. 7 do niniejszej instrukcji wpisując odroczenie zarazem do rejestru poborowych w sposób następujący: n. p. „10.VII. 1934 r. odroczenie z art. 63 pkt. 2 do dnia 1 lipca 1935 r., L. 1604/34”.

U w a g a: Rzeczywistym słuchaczom wyższych zagranicznych zakładów naukowych, którym w myśl rozporządzenia Min. W. R. i O. P. ogłoszonym w Dz. U. R. P. Nr. 34/29, poz. 315, § 3, przysługują odroczenia służby wojskowej, o ile posiadają 6 klas szkół średnich w Polsce, należy udzielać odroczeń do dnia 1 września następnego roku, ponieważ nie posiadają oni cenzusu, a tem samem nie podlegają wcieleniu do szkół (kursów) podchorążych rezerwy.

(4) Poza powyższymi wypadkami urzędy konsularne pośredniczą tylko w sprawach odroczeń służby wojskowej wobec władz administracji ogólnej. W szczególności przedłużenie odroczenia służby wojskowej z art. 64 ustawy może być udzielone tylko poborowym, odbywającym studia na tych samych wydziałach, dla których po zakwalifikowaniu do kat. „A” otrzymali odroczenie służby wojskowej na podstawie art. 63 p. 2) ustawy.

(5) Jeżeli zatem studjujący zmienia rodzaj studjów po zakwalifikowaniu do kat. „A” i po udzieleniu odroczenia służby wojskowej z art. 63 p. 2), to stosownie do zasady, zawartej w przepisie § 256 rozporządzenia wykonawczego do ustawy o powszechnym obowiązku wojskowym, przedłużenie odroczenia nie może być udzielone, chociażby zarówno studia pierwotne, dla których udzielono odroczenia, jak i studia nowe, były wymienione w § 255 rozporządzenia wykonawczego.

§ 295. W razie odmownego załatwienia przez urząd konsularny próśb o udzielenie odroczenia przysługuje proszącemu na ogólnych zasadach prawo odwołania się do wojewódzkiej władzy administracji ogólnej, właściwej dla miejsca jego zamieszkania w kraju, a jeżeli takiego nie posiada (jest niewiadome) do wojewódzkiej władzy administracji ogólnej, właściwej dla miejsca urodzenia w kraju. Osoby, których miejsce urodzenia w kraju nie jest ustalone lub położone jest poza granicami Polski, wnoszą odwołanie do Ministra Spraw Wewnętrznych.

Odwołania powinny być wniesione w drodze przez właściwy urząd konsularny

§ 296. Urząd konsularny zawiadamia o udzieleniu lub przedłużeniu odroczenia niezwłocznie właściwą powiatową władzę administracji ogólnej za pomocą wojskowej karty rejestracyjnej (wzór Nr. 11).

Ulgi dla poborowych stanu duchownego.

25. Ulgi dla osób stanu duchownego (art. 57 ust. o powsz. obow. wojsk.) udzielane są w myśl następujących zasad rozporządzenia wykonawczego:

§ 217. Osoby, zamieszkałe lub przebywające zagranicą składają prośby o udzielenie ulgi z art. 57 do właściwego urzędu konsularnego R. P., dołączając zaświadczenie o przynależności do stanu duchownego. Zaświadczenie powinno odpowiadać warunkom, podanym w § 215 i wzorom, podanym w załączniku Nr. 3. Zaświadczenia, nie pokrywające się z wzorami, przewidzianymi w zał. Nr. 3, mają być przesłane do decyzji Ministra Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego.

Nazwiska osób, którym urząd konsularny udzielił ulgi z art. 57 oraz ich dane osobiste mają być wpisane do rejestru poborowych (§ 271). O przyznaniu ulgi z art. 57 ustawy należy zawiadomić niezwłocznie zapomocą wojskowej karty rejestracyjnej (wzór Nr. 11) powiatową władzę administracji ogólnej, wskazaną w § 270, która zawiadamia o udzieleniu ulgi właściwą P. K. U. Powiatowi komendanci uzupełnień przesyła urząd konsularnym obowiązujące wojskowe dokumenty osobiste dla osób, którym przyznano ulgę z art. 57, celem doręczenia tych dokumentów zainteresowanym.

26. (1) Przy udzielaniu zagranicą ulg z art. 57 (dla osób stanu duchownego) należy prócz ustawowych przepisów przestrzegać następujących zasad:

- a. Ulga z art. 57 ustawy może być udzielona w krajach europejskich poborowym, osiągającym w danym roku kalendarzowym wiek poborowy oraz starszym, którym dotąd przysługiwało przesunięcie terminu stawienia się do poboru aż do odwołania.

W krajach pozacuropejskich ulga z art. 57 wymienionej ustawy, może być udzielona poborowym, osiągającym w danym roku kalendarzowym wiek poborowy oraz osobom starszym, które dotąd nie stały przed komisją poborową, a nie przekroczyły 48 roku życia.

- b. Osoby, którym przysługuje ulga z art. 57 ustawy o powsz. obow. wojsk. mają złożyć we właściwym urzędzie zagranicznym podanie z przytoczeniem danych osobistych, potrzebnych do wypełnienia listy poborowej, oraz z dołączeniem zaświadczenia, stwierdzającego przynależność do stanu duchownego. Zaświadczenia powinny odpowiadać warunkom, podanym w § 217 rozp. wykon. i wzorom, umieszczonym w zał. Nr 3 do tegoż rozporządzenia. Zaświadczenia, wystawione przez władze duchowne lub świeckie zagraniczne, nie pokrywające się z władzami, przewidzianymi we wzorach zał. Nr. 3 do rozp. wykon., mają być przesyłane do Min. Wyznań Relig. i Ośw. Publiczn. celem zaopiniowania, czy w danym wypadku może być udzielona ulga z art. 57 ustawy o powsz. obow. wojsk.

- c. Nazwiska osób, którym urzędy zagraniczne udzielają ulgi z art. 57 ustawy, oraz ich dane osobiste mają być wpisane do listy poborowej

- d. Osoby, które stały już przed komisją poborową w kraju i zostały zakwalifikowane do kat. A., jednak nie zostały jeszcze przeniesione do rezerwy, jak również, które zostały zakwalifikowane przez komisję poborową w kraju do kat. B., mogą uzyskać ulgę z art. 57 ustawy tylko wówczas, gdy należą do osób stanu duchownego wyznania katolickiego (wszystkich obrządków w myśl § 218 rozp. wykon.), a to zgodnie z art. V konkordatu, zawartego ze Stolicą Apostolską i z art. 57, ustęp 2, ustawy o powszechnym obow. wojsk. w nowym brzmieniu. Osoby innych wyznań nie mogą w tym wypadku otrzymać ulgi z art. 57 ustawy, gdyż w myśl art. 66, ustęp 2 ustawy, zgłoszenie prawa do ulgi powinno było nastąpić w dniu poboru.

Do osób należących do rezerwy i posp. ruszenia stosują się przepisy § 219 rozp. wykon.

- e. Z chwilą udzielenia ulgi z art. 57 ustawy, stosunek danych osób do wojska należy uważać za uregulowany. Przepisy dotyczące przesunięć terminu poboru oraz obowiązku powrotu do kraju dla stawienia się przed komisją poborową nie mają do tych osób zastosowania. Przy zawiadomianiu o przyznaniu ulgi z art. 57 ustawy, urzędy zagraniczne powinny jednak zainteresowanych pouczyć, że w razie wystąpienia ze stanu duchownego tracą prawo do ulgi i podlegają powszechnemu obowiązkowi wojskowemu na ogólnych zasadach.

(2) Osobom, którym udzielono ulgi z art. 57, należy wydać zaświadczenie według wzoru Nr. 8, do instrukcji niniejszej a udzielenie ulgi wpisać do rejestru (rubryki podane w pkt. 18 ustęp 4) w sposób następujący: „16.IX. 1934 r. zaliczony do posp. rusz. bez broni art. 57 ustawy L. 2487/34”. Dotyczy to wszystkich osób od 21 lat począwszy, z wyjątkiem będących już w rezerwie

lub w pospolitem ruszeniu. Do tych osób ma zastosowanie przepis § 219 rozp. wykon. Wydane zaświadczenie będzie wymienione na wojskowy dokument przez P. K. U. w myśl zarządzeń Ministra Spraw Wojskowych.

(3) Osoby, które uzyskały ulgę z art. 57 mają być niezwłocznie wpisane do kartoteki w sposób, podany w pkt. 48 — 50. Z chwilą wpisania ich do kartoteki mają one być skreślone z rejestru poborowych. W wojskowej karcie rejestracyjnej, przesyłanej do powiatowej władzy administracji ogólnej w kraju, należy zatem podać fakt wpisania takich osób do kartoteki, a nie pozycję (Nr. kolejny) rejestru.

Powołanie do czynnej służby wojskowej (wcielenie).

27. Powołanie do czynnej służby wojskowej (wcielenie) odbywa się wedle następujących przepisów rozporządzenia wykonawczego:

§ 297. Osoby czasowo przebywające zagranicą są obowiązane po upływie terminu odroczenia lub w razie jego nie przedłużenia stawić się we właściwej powiatowej komendzie uzupełnień w kraju celem odbycia czynnej służby wojskowej.

Stosunek do służby wojskowej osób stale zamieszkałych zagranicą, które zakwalifikowane zostały przez konsularną komisję poborową lub komisję poborową w kraju do kategorii A, regulują zarządzenia Ministra Spraw Wojskowych.

§ 298. Osoby, które w nakazanym terminie nie powrócą do kraju, celem odbycia obowiązkowej czynnej służby wojskowej, a okoliczności tej nie usprawiedliwią świadectwem lekarskim, stwierdzającym obłożną chorobę i niezdolność do podróży, będą uważane za uchylające się od służby wojskowej.

Nazwiska tych osób podaje powiatowy komendant uzupełnień do wiadomości właściwego urzędu konsularnego, celem zastosowania w stosunku do nich postanowień § 311.

W razie powrotu takiej osoby do kraju w okresie wieku w którym podlega ona powszechnemu obowiązkowi wojskowemu, powiatowy komendant uzupełnień udraża przeciwko niej obowiązujące dochodzenia sądowo-karne, a niezależnie od tego powołuje ją niezwłocznie do odbycia czynnej służby wojskowej, jeśli w myśl art. 36 jest w wieku obowiązującym do tej służby.

§ 299. Powołanie do czynnej służby wojskowej osób, stale zamieszkałych zagranicą, następuje tylko na zarządzenie Ministra Spraw Wojskowych za pomocą kart powołania, doręczonych przez urzędy konsularne.

Przejazd od miejsca zamieszkania zagranicą do granicy Państwa Polskiego odbywają te osoby na koszt Skarbu Państwa na podstawie zarządzeń urzędów konsularnych. Przejazd od granicy Państwa do miejsca postoju formacji odbywają powołane osoby na podstawie dołączonych do kart powołania biletów na przejazd.

§ 300. W razie obłożnej choroby powołany obowiązany jest zawiadomić o tem niezwłocznie właściwy urząd konsularny, zwracając otrzymaną kartę powołania oraz dołączając świadectwo lekarskie, stwierdzające rodzaj choroby tudzież niezdolność do podróży. Kierownik urzędu konsularnego zawiadania właściwego powiatowego komendanta uzupełnień o niemożności stawienia się powołanego do służby wojskowej z powodu choroby, przesyłając jednocześnie otrzymane świadectwo lekarskie i zwracając kartę powołania. W tych przypadkach chorego nie należy powoływać ponownie w danym roku kalendarzowym.

28. (1) Jeżeli urzędy konsularne nie otrzymały polecenia powołania stale zamieszkałych zagranicą do służby wojskowej, nie należy tych osób kierować do kraju celem odbycia czynnej służby wojskowej. W tych wypadkach stosunek ich do wojska będzie unormowany zarządzeniami Ministra Spraw Wojskowych, przewidzianymi w § 297 rozp. wykon.

(2) Osoby, czasowo przebywające zagranicą, które zostały przez komisję poborową zakwalifikowane do kategorii A, o ile nie korzystają z odroczeń służby wojskowej, są obowiązane stawić się w kraju, celem odbycia czynnej służby wojskowej w terminie, wyznaczonym w karcie powołania, którą przesyłają P. K. U. do ich miejsca zamieszkania w kraju.

Zaciąg ochotniczy i przyjęcie do szkół wojskowych.

29. Zaciąg ochotniczy i przyjęcie do szkół wojskowych (art. 70 — 72 ust. o powsz. obow. wojsk.) regulują następujące postanowienia rozporządzenia wykonawczego:

§ 332. Minister Spraw Wojskowych może w porozumieniu z Ministrem Spraw Zagranicznych i Ministrem Spraw Wewnętrznych zarządzić zaciąg ochotniczy obywateli polskich, zamieszkałych zagranicą.

30. (1) Urzędy konsularne mogą ogłaszać zaciąg ochotniczy zagranicą tylko na podstawie wymienionego zarządzenia Ministra Spraw Wojskowych. Bez tego zarządzenia zaciąg ochotniczy nie może być zagranicą ogłoszony, chociażby był przeprowadzony w kraju.

(2) Obywatele polscy, przebywający czasowo lub zamieszkali stale zagranicą, wnoszą często podania o przyjęcie ich do ochotniczej służby wojskowej. Podania te powinny urzędy konsularne kierować do właściwych P. K. U. przestrzegając, aby do podania dołączone były wszystkie załączniki, wymienione w § 314. Jednocześnie należy petentów uprzedzić, że przejazd ich do kraju do kom. pob. muszą skutecznie na własny koszt, że mogą nie uzyskać kwalifikacji do kategorii A, a wówczas zgłoszenie nie będzie przyjęte. W tym wypadku musi proszący także powrót do miejsca zamieszkania zagranicą skutecznie na własny koszt. Żadna instytucja w kraju nie zaopiekuje się takim kandydatem, wobec czego należy zgłaszających się na ochotników dokładnie poinformować o tem, że zgłoszenie się na ochotnika nie przesądza w niczem przyjęcia do ochotniczej służby wojskowej.

(3) Powyższe dotyczy także próśb obywateli obcych o przyjęcie do ochotniczej służby wojskowej w armii polskiej, na co potrzebne jest pozwolenie Prezydenta Rzeczypospolitej, zgodnie z art. 72 ustawy.

(4) Prośby obywateli polskich o przyjęcie do szkół podchorążych należy przysyłać wprost do komendanta szkoły podchorążych piechoty w Ostrowi Mazowieckiej. Podania o przyjęcie do szkoły podchorążych sanitarnych lub do szkoły podchorążych marynarki wojennej albo o przyjęcie do szkół podoficerskich dla małoletnich lub Korpusu Kadetów należy kierować do komendantów tych szkół (Korpusu Kadetów). Warunki przyjęć do wymienionych szkół (Korpusu Kadetów) są ogłaszane przez Ministra Spraw Wojskowych.

(5) O przyjęcie do szkół podchorążych mogą ubiegać się także cudzoziemcy, którzy jednak muszą uprzednio uzyskać zezwolenie Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej na przyjęcie do W. P. w charakterze ochotnika. Prośby takie przysyłają urzędy konsularne wprost do M. S. Wojsk (Biuro Og. Organizacyjne), przestrzegając, by do próśb dołączone były dokumenty wymienione w § 314 pkt. b-e rozporządzenia wykonawczego oraz dokumenty, wymagane warunkami przyjęć do szkół podchorążych.

(6) W razie uzyskania zezwolenia i przyjęcia zgłoszenia do szkoły podchorążych kandydat musi stawić się w szkole na własny koszt, poczem będzie poddany przeglądowi wojskowo-lekarskiemu w komisji poborowej. Jeżeli komisja poborowa nie uzna kandydata za zdolnego do czynnej służby wojskowej w charakterze podchorążego, przyjęcie do szkoły nie może nastąpić, a powrót do miejsca zamieszkania musi kandydat opłacić z własnych funduszków. Sprawa kosztów przyjazdu i powrotu w razie nie przyjęcia do szkoły jest bardzo ważna i powinna być zgłaszającym się kandydatom szczegółowo objaśniona, aby przez samorzutny wyjazd do kraju nie narażali się na zbyteczne wydatki.

(7) Kandydaci bez cenzusu oficerskiego, zgłaszający chęć poświęcenia się służbie nadterminowej lub służbie podoficera zawodowego w armji polskiej, mogą zgłaszać się tylko na warunkach, przewidzianych wyżej dla ochotników.

Ćwiczenia rezerwy.

31. (1) W myśl § 384 rozp. wyk. oficerowie, podoficerowie i szeregowcy rezerwy, z a m i e s z k a l i s t a l e z a g r a n i c ą, tak w krajach europejskich jak i w krajach poza Europą, nie podlegają powołaniu na ćwiczenia wojskowe.

Odbywanie ćwiczeń (art. 78-83 ust. o powsz. obow. wojsk.) pozatem regulują następujące postanowienia rozporządzenia wykonawczego:

§ 385. Oficerowie, podoficerowie i szeregowcy rezerwy, zamieszkali stale zagranicą, którzy przyjeżdżają na obszar Państwa Polskiego lub Wolnego Miasta Gdańska na czas dłuższy niż 6 miesięcy, podlegają po upływie tego czasu powołaniu do ćwiczeń wojskowych na ogólnych zasadach.

§ 386. Oficerowie, podoficerowie i szeregowcy rezerwy, przebywający chwilowo zagranicą, którzy wyjechali z kraju legalnie, nie podlegają powołaniu do ćwiczeń wojskowych przez okres czasu, na jaki udzielono im paszportu zagranicznego. Osoby te są jednak obowiązane do odbycia ćwiczeń wojskowych z chwilą powrotu do kraju. Powołanie ich do ćwiczeń powinno nastąpić jeszcze w tym samym roku kalendarzowym, a jeżeli okres ćwiczeń w tym samym roku już minął—w roku następnym przy najbliższem powołaniu rezerwistów na ćwiczenia.

(2) Nieusprawiedliwione opóźnienie względnie niestawienie się do ćwiczeń wojskowych będzie karane w myśl § 387.

Zebrań (raporty) kontrolne.

32. Zebrania (raporty) kontrolne przeprowadza się tylko w kraju; odbywają się one wedle następujących postanowień rozporządzenia wykonawczego:

§ 461. Powołanie do zebrań kontrolnych (także dodatkowych) następuje za pomocą publicznych obwieszczeń władz wojskowych. Powołanie do raportów kontrolnych następuje za pomocą obwieszczeń lub imiennych kart powołania.

Powołanie do zebrań i raportów kontrolnych osób stale zamieszkałych lub czasowo przebywających na obszarze Wolnego Miasta Gdańska następuje za pomocą kart powołania, doręczanych przez Komisariat Generalny Rzeczypospolitej Polskiej w Gdańsku.

§ 466. Od obowiązku stawienia się do zebrań (raportów) kontrolnych są zwolnieni z urzędu:

- a) posłowie do sejmu i senatorowie oraz ministrowie, podsekretarze stanu i wojewodowie (komisarz rządu na m. st. Warszawę);
- b) zaliczeni do pospolitego ruszenia w myśl art. 57 oraz osoby należące do stanu duchownego (§ 219);
- c) oficerowie, podoficerowie i szeregowcy, którzy w danym roku odbyli czynną służbę wojskową lub ćwiczenia wojskowe;
- d) oficerowie, podoficerowie i szeregowcy, którzy w danym roku zgłosili się do służby w wojsku lub ćwiczeń wojskowych, jednak z powodu choroby lub wdrożenia postępowania rewyjmo-lekarskiego zostali z tej służby zwolnieni;
- e) odbywający karę pozbawienia wolności i znajdujący się w areszcie śledczym;
- f) oficerowie, podoficerowie i szeregowcy rezerwy oraz pospolitego ruszenia, którzy wyjechali zagranicę, jeśli wyjazd nie nastąpił z naruszeniem obowiązujących przepisów.

§ 467. Osoby, wymienione w § 466 pkt. a) b), f) — są całkowicie zwolnione od obowiązku stawienia się do zebrań (raportów) kontrolnych w czasie pozostawania ich na właściwych stanowiskach służbowych lub przebywania zagranicą, zaś wymienione w § 466 pkt. e) — na czas pozostawania w areszcie lub odbywania kary pozbawienia wolności.

Osoby, powracające z zagranicy, których roczniki obowiązane były zgłosić się do zebrań (raportów) kontrolnych, powinny obowiązek zgłoszenia się wykonać we właściwej powiatowej komendzie uzupełnień w ciągu miesiąca od dnia powrotu do kraju.

33. (1) Obowiązku zgłoszenia się do zebrań (raportów) kontrolnych podlegają ci oficerowie, podoficerowie i szeregowcy rezerwy lub pospolitego ruszenia, którzy są objęci wezwaniem o zgłoszeniu się do kontroli.

(2) Zebrania (raporty) kontrolne przeprowadza się tylko w kraju.

Zwolnienie od powszechnego obowiązku wojskowego z tytułu posiadania lub ubiegania się o obce obywatelstwo.

34. (1) Sprawy te są szczegółowo unormowane w art. 89 i 90 ustawy o powsz. obow. wojsk. oraz w §§ 404 — 424 rozporządzenia wykonawczego.

(2) Osoby stale zamieszkałe i czasowo przebywające zagranicą, które zamierzają uzyskać zwolnienie od powszechnego obowiązku wojskowego składają podania we właściwym urzędzie konsularnym, który przesyła je do decyzji właściwym władzom w kraju, zgodnie z wymienionymi przepisami rozporządzenia wykonawczego.

(3) W razie stwierdzenia przez urząd konsularny, że zamieszkały (przebywający) na jego obszarze obywatel polski, podlegający powszechnemu obowiązkowi wojskowemu, nabył obywatelstwo obce, urząd konsularny jest obowiązany zebrać wiarogodne dane o nabyciu obywatelstwa obcego (data, jakie obywatelstwo, ewent. odpis aktu nadania obywatelstwa) i zawiadomić o tem niezwłocznie właściwą powiatową władzę administracji ogólnej w kraju za pomocą wojskowej karty rejestracyjnej.

Zasada odbierania wojskowych dokumentów osobistych od osób, które nabyły obywatelstwo obce wyrażona w § 408 rozp. wyk. do ust. o powszechn. obowiązku wojsk. ma zastosowanie również zagranicą. Odebrane wojskowe dokumenty osobiste urzędy konsularne winny dołączać do zawiadomień o nabyciu przez dane osoby obywatelstwa obcego, wysyłanych do pow. władz administracji ogólnej celem zwrócenia ich właściwym P. K. U.

Zezwolenie na zawarcie związku małżeńskiego.

35. (1) W myśl § 426 rozp. wykon. oraz zgodnie z art. 51 i 102 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej o służbie wojskowej podoficerów i szeregowców (Dz. U. R. P. Nr. 89 z 1932 r.) — zezwolenia władz wojskowych na zawarcie związku małżeńskiego muszą uzyskiwać podoficerowie i szeregowcy służby czynnej, stale urlopowani w myśl art. 74 ustawy, oraz urlopowani wskutek czasowej niezdolności do czynnej służby wojskowej.

(2) Wszystkie inne osoby, podlegające powsz. obow. wojsk., mogą zawierać związki małżeńskie bez zezwolenia władz wojskowych. Wnoszenie jakichkolwiek próśb w tej sprawie jest zbyteczne.

(3) Przebywający zagranicą podoficerowie i szeregowcy stale urlopowani w myśl art. 74 ustawy oraz urlopowani wskutek czasowej niezdolności do czynnej służby wojskowej, muszą mieć zezwolenie władzy wojskowej na zawarcie związku małżeńskiego. Ubiegający się o zezwolenia władz wojskowych na zawarcie związku małżeńskiego powinni unieść za pośrednictwem urzędu konsularnego podanie do właściwej P. K. U., dołączając:

- a) dokument, że zachodzi konieczność zawarcia małżeństwa,
- b) świadectwo moralności narzeczonej,
- c) świadectwo lekarza urzędowego (wojskowego, powiatowego, miejskiego i t. p.), stwierdzające stan zdrowia proszącego.

Wydawanie i przedłużanie paszportów.

36. (1) Wydawanie i przedłużanie paszportów zagranicznych przez urzędy konsularne R. P. reguluje poza przepisami rozporządzenia wykonawczego

szczególono „Instrukcja paszportowa dla Urzędów Zagranicznych R. P.” Ograniczenia paszportowe z uwagi na przepisy wojskowe zawiera § 21 tej instrukcji.

(2) Wydanie lub przedłużenie paszportu zagranicznego należy odnotować w rubryce „uwagi” rejestru poborowych lub kartoteki.

Duplikaty dokumentów poborowych i wojskowych.

37. Duplikaty dokumentów poborowych i wojskowych wydawane są w myśl następujących przepisów rozporządzenia wykonawczego.

§ 165. W razie utraty dokumentu, stwierdzającego stosunek do służby wojskowej, należy w terminie dni 14 prosić właściwe władze o duplikat dokumentu.

Duplikaty zaświadczeń o zgłoszeniu się do rejestru wydają właściwe zarządy gmin (urzędy konsularne) na pisemną prośbę zainteresowanego.

Jako właściwy należy rozumieć ten zarząd gminy (urząd konsularny), w którego rejestrze poborowych zapisany jest starający się o duplikat.

Duplikaty zaświadczeń wystawione osobom zakwalifikowanym do kategorii A, B i E wydaje na pisemną prośbę ta powiatowa władza administracji ogólnej, w której listach poborowych wpisany jest proszący o duplikat.

Osoby stale zamieszkałe lub czasowo przebywające zagranicą zgłaszają utratę dokumentu poborowego (bez ogłoszenia w dziennikach) we właściwym urzędzie konsularnym, a zamieszkali na obszarze W. M. Gdańska — u Komisarza Generalnego Rzeczypospolitej w Gdańsku i wnoszą za pośrednictwem tych urzędów prośbę o wydanie duplikatów do tej powiatowej władzy administracji ogólnej w kraju, która wydała oryginał utraconego dokumentu.

§ 166. (ustęp ostatni). Osoby stale zamieszkałe lub czasowo przebywające zagranicą zgłaszają utratę wojskowego dokumentu osobistego (bez ogłoszenia w dziennikach) we właściwym urzędzie konsularnym, a zamieszkali na obszarze W. M. Gdańska — u Komisarza Generalnego Rzeczypospolitej w Gdańsku, i wnoszą za pośrednictwem tych urzędów do właściwej powiatowej komendy uzupełnień w kraju prośby o wydanie duplikatu.

§ 167. Osoby, które w ciągu 14 dni, licząc od dnia utraty dokumentu wojskowego, nie wniosą podania wraz z wynaganami załącznikami o wydanie duplikatu dokumentu, będą uważane za nie posiadające dokumentów wojskowych z własnej winy i pociągane do odpowiedzialności na podstawie art. 100 punkt 5.

38. (1) Przy składaniu próśb o wydanie duplikatu książeczki stanu służby oficerskiej, urząd konsularny powinien zasadniczo żądać od petenta dołączenia do prośby fotografii.

(2) Podanie o wydanie duplikatu dokumentu poborowego lub wojskowego dokumentu osobistego, jak również same duplikaty tych dokumentów są wolne od opłaty konsularnej (pkt. 3, lit. a uwag do poz. 1 taryfy opłat konsularnych, załączonej do rozporządzenia z dnia 18 kwietnia 1934 r. (Dz. U. R. P. Nr. 42, poz. 376 w związku z art. 142 pkt. 3 i art. 160 pkt. 1 ustawy z dnia 1 lipca 1926 r. o opłatach stemplowych, Dz. U. R. P. Nr. 41 poz. 403 z 1932r).

(3) Urząd konsularny doręcza duplikat wojskowego dokumentu osobistego właścicielowi za pokwitowaniem bądź osobiście bądź w drodze przesyłki pocztowej.

Podatek wojskowy.

39. Podania osób, stale zamieszkałych lub czasowo przebywających zagranicą o zwolnienie od podatku wojskowego (art. 91 ust. o powsz. obow. wojsk.), nałożonego przez władze krajowe, należy bez zajęcia stanowiska przesyłać do Ministerstwa Spraw Wewnętrznych. Podania te będą rozpatrzone przez właściwe władze indywidualnie (patrz Rozp. Rady Ministrów z dn. 24.VIII.1931 r. o podatku wojskowym, Dz. U. R. P., Nr. 89, poz. 697).

Sankcje karne.

40. Stosowanie sankcji karnych (art. 99, 115 ust. o powsz. obow. wojsk.) odbywa się w myśl następujących postanowień rozporządzenia wykonawczego:

§ 310. Osobom stale zamieszkałym i czasowo przebywającym zagranicą w krajach europejskich i poza Europą, które nie uczyniły zadość powszechnemu obowiązkowi wojskowemu, a zwłoki tej nie usprawiedliwiły, urzędy konsularne nie powinny przyznawać ulg i ułatwień, wchodzących w zakres ich swobodnej oceny, a związanych z pobytem tych osób zagranicą.

W razie przyjazdu takich osób do kraju będą one karane przez władze administracji ogólnej. w przypadku zaś przewidzianym w art. 104 — przez władze sądowe.

§ 311. Osobom, przebywającym czasowo zagranicą, obowiązany lub wezwany do powrotu do kraju celem spełnienia obowiązku wojskowego, o ile nie usprawiedliwiły niestawiennictwa w myśl obowiązujących przepisów po terminie wyznaczonym na powrót, urzędy konsularne nie powinny wydawać ani przedłużać paszportu na pobyt zagranicą, ani też dokonywać innych czynności konsularnych, mogących im ułatwić ten pobyt lub przedłużyć.

O każdym stwierdzonym przypadku uchylenia się danej osoby od poboru należy zawiadomić właściwą powiatową władzę administracji ogólnej w kraju, zaś właściwego powiatowego komendanta uzupełnień — jeżeli chodzi o stwierdzone przypadki uchylenia się od służby wojskowej.

W przypadkach wyjątkowych urzędy konsularne mogą stawiać wnioski o pozbawienie obywatelstwa polskiego osób, uchylających się od służby wojskowej.

W razie przyjazdu takich osób do kraju, będą one pociągnięte do odpowiedzialności sądowo-karnej w myśl obowiązujących przepisów.

41. (1) Sankcje z § 310 stosuje się tak długo, jak długo dana osoba mieszka lub przebywa zagranicą. Z chwilą powrotu jej do kraju zostanie ona pociągnięta do odpowiedzialności karnej.

(2) Sankcje, przewidziane w § 310, polegają tylko na odmówieniu ulg i ułatwień, wchodzących w zakres swobodnej oceny urzędów konsularnych. Nie można z tytułu sankcyj z § 310 pozbawiać danych osób opieki konsularnej.

(3) Sankcje z § 311 z natury rzeczy są ostrzejsze. Polegają one na odmowie wydania lub przedłużenia paszportów na pobyt zagranicą oraz innych czynności konsularnych, mogących danym osobom pobyt ten ułatwić.

(4) Z tytułu sankcyj z § 311 nie należy odmawiać takich czynności konsularnych, które nie mają nic wspólnego z pobytem poborowego zagranicą, jak n. p. legalizacji podpisów, wydania zaświadczenia o zdolności do zawarcia małżeństwa i t. p.

(5) W wypadkach wyjątkowych z tytułu sankcyj, przewidzianych w § 311, mogą urzędy konsularne stawiać wnioski w sprawie pozbawienia danej osoby obywatelstwa polskiego. Sankcję tę należy stosować tylko wtedy, kiedy zachodzi jakikroawy wypadek uchylenia się od służby wojskowej i o ile leży to w interesie państwa.

Obowiązek meldunkowy.

42. Obowiązek meldunkowy osób przebywających zagranicą (art. 95 ust. o powsz. obow. wojsk.) regulują następujące postanowienia rozporządzenia wykonawczego:

§ 450. Osoby, wyszczególnione w art. 95, które wyjeżdżają zagranicę do krajów europejskich lub położonych poza Europą, albo które wyjeżdżają na obszar Wolnego Miasta Gdańska, są obowiązane zgłosić swój przyjazd do miejscowości zagranicznej we właściwym urzędzie konsularnym, zaś przyjazd do Gdańska — w Komisarjacie Generalnym Rzeczypospolitej Polskiej w Gdańsku, ustnie lub pisemnie w terminie do 14 dni od daty przyjazdu.

Jeżeli w danem państwie niema przedstawicieli dyplomatycznych Rzeczypospolitej Polskiej, należy przesłać zawiadomienie o przybyciu w powyższym terminie listem poleconym do zarządu gminy (urzędu meldunkowego) tej miejscowości, z której dana osoba wyjechała zagranicę.

§ 451. Osoby, przebywające zagranicą lub na obszarze Wolnego Miasta Gdańska stale albo czasowo, obowiązane są zawiadamiać o każdej zmianie miejsca zamieszkania (pobytu, adresu) w przeciągu 14 dni właściwy urząd konsularny Rzeczypospolitej Polskiej (Komisarjat Generalny Rzeczypospolitej w Gdańsku).

Osoby te podlegają za przekroczenie przepisów meldunkowych postanowieniom, wymienionym w § 310, jak długo przebywają zagranicą. Po powrocie do kraju będą one pociągnięte do odpowiedzialności karnej w myśl art. 100 pkt. 2 ustawy.

§ 452. Urzędy konsularne Rzeczypospolitej (Komisarjat Generalny Rzeczypospolitej w Gdańsku) obowiązane są prowadzić zgłoszone zmiany meldunkowe w myśl instrukcji Ministra Spraw Zagranicznych, wydanej w porozumieniu z Ministrem Spraw Wojskowych i Spraw Wewnętrznych. Potwierdzenia o dokonaniu obowiązku meldunkowego mają być skutecznie w taki sam sposób, jaki przewidziany jest dla urzędów meldunkowych w kraju w § 448.

Urzędy konsularne Rzeczypospolitej Polskiej (Komisarjat Generalny w Gdańsku) zawiadamiają o dokonanych zgłoszeniach:

a) właściwe powiatowe władze administracji ogólnej, jeżeli zgłoszenia dokonały:

- 1) osoby czasowo przebywające zagranicą (na obszarze W. M. Gdańska),
- 2) osoby będące w wieku przedpoborowym
- 3) osoby będące w wieku poborowym, które jeszcze nie stawały do poboru,
- 4) osoby uznane przy poborze za czasowo niezdolne do służby wojskowej (kat. B),
- 5) osoby, które nie mają jeszcze ustalonego stosunku do powszechnego obowiązku wojskowego,

b) właściwe powiatowe komendy uzupełnień, jeżeli zgłoszenia skutecznie zostały przez:

- 1) oficerów zawodowych w stanie spoczynku, oficerów rezerwy, pospolitego ruszenia,
- 2) podoficerów zawodowych w stanie spoczynku, podoficerów i szeregowców rezerwy lub pospolitego ruszenia,
- 3) osoby zakwalifikowane do kategorii A, które nie odbyły jeszcze obowiązkowej czynnej służby wojskowej,
- 4) osoby urlopowane w myśl art. 74 tudzież urlopowane z powodu czasowej niezdolności do służby wojskowej,
- 5) osoby, wykluczone w myśl art. 9 od służby wojskowej.

Zawiadomienia powyższe mają być skutecznie zapomocą wojskowej karty rejestracyjnej.

§ 453. Zgłoszenia meldunkowe wojskowe dotyczące osób w wieku przedpoborowym wykorzystują zarządy gmin, dla uzupełnienia rejestrów poborowych. W ten sam sposób wykorzystują urzędy konsularne Rzeczypospolitej Polskiej (Komisarz Generalny w Gdańsku) zgłoszenia meldunkowe wojskowe osób w wieku przedpoborowym, zamieszkałych stale lub czasowo przebywających zagranicą oraz na obszarze Wolnego Miasta Gdańska.

Zgłoszenia meldunkowe, dotyczące osób w wieku poborowym, które albo nie stawały jeszcze do poboru, albo które przy poborze zostały zakwalifikowane do kategorii B, wykorzystują powiatowe władze administracji ogólnej dla uzupełnienia list poborowych.

Sposób wykorzystania zgłoszeń meldunkowych przez władze wojskowe ustali instrukcja Ministra Spraw Wojskowych.

43. (1) Zgłoszenie przyjazdu oraz zmiany miejsca zamieszkania (adresu) zagranicą może być dokonane osobiście lub pisemnie, mianowicie przez osobiste wypełnienie karty rejestracyjnej w urzędzie konsularnym lub przesłanie tej karty do urzędu konsularnego w drodze pisemnej, przyczem dana osoba musi obowiązkowo przedstawić (przesłać) posiadany dokument poborowy lub wojskowy.

(2) W razie braku tego dokumentu zgłaszający zmianę powinien wyjaśnić powód nieposiadania go. Do pisemnego zgłoszenia ma być dołączone potwierdzenie wymeldowania się w kraju na wyjazd zagranicę (względnie z jednego okręgu konsularnego do drugiego) lub wyszczególnienie powodów nieposiadania tego potwierdzenia.

44. (1) Zgłoszenia przyjazdów oraz zmiany miejsca zamieszkania (adresu) mają być przez urzędy konsularne niezwłocznie wykorzystane do wpisania danej osoby do rejestru poborowych właściwego rocznika lub do kartoteki.

(2) Jeżeli zgłaszający przyjazd lub zmianę miejsca zamieszkania jest już wpisany do księgi rejestru lub kartoteki, należy poprzestać na odnotowaniu zgłoszonych zmian we właściwej rubryce.

(3) Dopełnienie obowiązku meldunkowego potwierdza urząd konsularny na dokumencie poborowym lub w dokumencie wojskowym, przedstawionym przez daną osobę, wpisując w miejsce na ten cel przeznaczone datę i treść zgłoszenia, oraz adres n. p. „1. VIII. 1934 r. zgłosił przyjazd z Warszawy do Paryża ul.”.

(4) W razie braku dokumentu wojskowego należy wydać zaświadczenie, zawierające powyższą treść, podając oprócz tego nazwisko i imię, rok urodzenia oraz stopień wojskowy (wzór Nr. 9).

45. (1) O zgłoszeniu meldunkowym musi być zawiadomiona właściwa władza, u której dana osoba była ostatnio meldowana. Zawiadomienia te mają być uskutecznione zapomocą przesłania tym władzom wypełnionych wojskowych kart rejestracyjnych, które w tym wypadku zastąpią karty meldunkowe.

46. (1) Jeżeli przyjazd danej osoby nastąpił z innego okręgu konsularnego wówczas należy donieść o tem urzędowi konsularnemu, właściwemu dla poprzedniego miejsca zamieszkania, który skreśla daną osobę ze swej ewidencji.

(2) Od osoby, zgłaszającej zmianę meldunkową, należy żądać okazania potwierdzenia wymeldowania, uskutecznionego na dokumentach poborowych względnie wojskowych. W razie braku tych dokumentów należy żądać potwierdzenia wymeldowania, uskutecznionego:

a) w razie przyjazdu z kraju — na odpowiednim odcinku karty (wzór Nr. 1, 2, 3 i 4 do rozporządzenia Min. Spraw Wewnętrznych o ewidencji i kontroli ruchu ludności — Dz. U. R. P. Nr. 54/34, poz. 489);

b) w razie przyjazdu z innego okręgu konsularnego na oddzielnem zaświadczeniu.

(3) Przy przesyłaniu wojskowej karty rejestracyjnej do władzy administracji ogólnej lub wojskowej w kraju, urzędy konsularne powinny zaznaczyć, czy osoba o którą chodzi została wymeldowana w kraju (w gminie) na wyjazd zagranicę, czy też nie. W potwierdzeniach zameldowania i wymeldowania z kraju ma być w związku z tem wskazane „dokąd się wymeldował” lub „skąd przybył”.

(4) Jeżeli wyjeżdżający do kraju wymelduje się na wyjazd do kraju, należy to wpisać do rubryki „uwagi” rejestru poborowych, albo do rubryki „Od-meldowania się” kartoteki. Z kartoteki należy taką kartę wycofać i odłożyć do archiwum.

(5) Wszystkie zgłoszenia oraz otrzymane wojskowe karty rejestracyjne mają urzędy konsularne (Komisarjat Generalny R. P. w Gdańsku) wykorzystać dla utrzymania w aktualności ewidencji, jaką prowadzą w myśl niniejszej instrukcji.

(6) Jeżeli zgłoszenie zmiany miejsca zamieszkania (adresu) nastąpiło w terminie spóźnionym z przyczyn nieusprawiedliwionych, należy to wpisać do rejestru poborowych, do kartoteki i do wojskowej karty rejestracyjnej (rubryka „uwagi”), umieszczając klauzulę: „Zgłoszenie nastąpiło w terminie opóźnionym o dni”.

(7) Urzędy meldunkowe w kraju mają przy zgłaszaniu przyjazdu z zagranicy kontrolować, czy w dokumentach poborowych lub wojskowych tych osób odnotowane są zgłoszenia się zagranicą, albo żądać okazania potwierdzenia tego zgłoszenia na oddzielnem zaświadczeniu. W razie wątpliwości urząd meldunkowy porozumiewa się u tej sprawie z danym urzędem konsularnym. Niezależnie od tego urzędy konsularne mają do takich osób w czasie przebywania ich zagranicą stosować postanowienia § 310 rozp. wykon.

(8) Urzędy konsularne mają przy załatwianiu czynności konsularnych wydawać (przesyłać) osobom, podlegającym powszechnemu obowiązku wojskowemu formularze wojskowych kart rejestracyjnych.

47. Zależnie od stosunku do powszechnego obowiązku wojskowego, dokumenty poborowe lub wojskowe, przedstawiane przez zgłaszających zmianę miejsca zamieszkania, mogą być następujące:

- a) u osób przed wiekiem poborowym—zaświadczenie o rejestracji lub zgłoszeniu się do ponownej rejestracji;
- b) u osób w wieku poborowym: 1) zaświadczenie o zgłoszeniu się do ponownej rejestracji, jeżeli te nie stawały jeszcze do poboru, 2) zaświadczenie o stawieniu się przed komisją poborową, przyczem osoby uznane za zdolne do służby wojskowej (kategoria A) posiadają zaświadczenie koloru różowego, uznane za czasowo niezdolne do służby wojskowej (kat. B) — zaświadczenie koloru białego;
- c) u poborowych kat. A zaliczonych do ponadkontyngentowych—zaświadczenie o zaliczaniu do ponadkontyngentowych;
- d) u podoficerów i szeregowców stale urlopowanych w myśl art. 74 ustawy — dokument urlopowy;
- e) u oficerów rezerwy lub pospolitego ruszenia — książeczki stanu służby oficerskiej;
- f) u podoficerów i szeregowców rezerwy—książeczki wojskowe lub zaświadczenia (w formie książeczki wojskowej) koloru zielonego;
- g) u podoficerów i szeregowców pospolitego ruszenia z bronią — książeczki wojskowe lub zaświadczenia (w formie książeczki koloru niebieskiego);
- h) u podoficerów i szeregowców pospolitego ruszenia bez broni—książeczki wojskowe lub zaświadczenia (w formie książeczki koloru różowego);
- i) u osób wykluczonych od służby wojskowej — zaświadczenia o wykluczeniu.

Zakładanie i prowadzenie rejestru poborowych.

48. (1) Rejestr poborowych ma być zakładany i prowadzony rocznikami. W obrębie każdego rocznika należy zgłaszających się wpisywać w kolejności zgłoszeń.

(2) Odnalezienie danej osoby w rejestrze ułatwia skorowidz lub alfabetyczny układ poszczególnych roczników.

(3) Rejestr ma być wypełniany pismem czytelnym i starannie przechowywany, aby uchronić go od przedwczesnego zużycia i zniszczenia.

(4) Jeżeli do rejestru mają być wpisane osoby, wykluczone od powszechnego obowiązku wojskowego, albo jeżeli takie wykluczenie orzeczone zostało w stosunku do osób już wpisanych do rejestru poborowych — należy fakt wykluczenia uwidocznic w rubryce „uwagi” w sposób następujący: „wykluczony od służby wojskowej na zasadzie art. 9 ustawy o powsz. obow. wojsk. do dn.”.

Zakładanie i prowadzenie kartoteki.

49. (1) Kartotekę należy wypełniać pismem czytelnym z pozostawieniem miejsca na ewentualne późniejsze uzupełnienia. Należy ją przechowywać starannie. Kartoteka musi znajdować się pod zamknięciem i może być dostępna tylko dla tych urzędników urzędu konsularnego, którzy są uprawnieni do wypełniania i uzupełniania wpisów.

(2) Kartoteka ma być prowadzona na kartach białego koloru według wzoru Nr. 1 do niniejszej instrukcji. Poszczególne rubryki kartoteki mają być wypełnione w sposób następujący:

rubr. 1) — używać pieczętki podłużnej;

„ 2) — wymieniç P. K. U. do której dana osoba przynależy ewidencyjnie (wzdł. posiadanego dokumentu wojskowego); w rubr. „L. karty ewid.” należy podać numer ewidencji wojskowej, uwidocznioną w dokumencie wojskowym (u osób starszych roczników — podać z dokumentu wojskowego „L. Gł. Ks. ewid. (aneksu)”, u oficerów rezerwy (posp. rusz.) — L. Ks. ewid.);

„ 3) i 4) — nazwiska i imiona — według dokumentu wojskowego;

„ 5) — rocznik — według urodzenia;

„ 6) — rodzaj broni — wpisać z wojsk. dokum. osobistego n. p. „piechota”, „artylerja”, „łączność”, i t. d.;

„ 7) — stosunek do służby wojskowej należy określać według dokumentu wojskowego w sposób następujący: u zaliczonych do ponadkontyngentowych — słowem „ponadkontyngentowych”, u podoficerów (szeregowców), stale urlopowanych w myśl art. 74 ustawy lub wskutek czasowej niezdolności do służby wojsk. — „stale urlop. art. 74 ustawy” albo „stale urlop. czas. niezdolny”, u oficerów i podoficerów zawodowych w stanie spoczynku — „stan spoczynku”, u oficerów, podoficerów i szeregowców rezerwy „rezerwa”, u oficerów, podoficerów i szeregowców pospolitego ruszenia — „posp. ruszenia z bronią” lub „bez broni”, u wykluczonych od służby wojskowej — wykluczony z wojska do dnia r.”, u osób, należących do rezerwy lub pospolitego ruszenia, które nie odbywały służby wojskowej — „rezerwa, nie służył”, albo „posp. ruszenie z bronią (bez broni), nie służył”, u osób stanu duchownego, które uzyskały ulgę z art. 57 ustawy — „posp. ruszenie bez broni, art. 57 ustawy”;

„ 9) — stopień wojskowy — według wojskowego dokumentu osobistego;

- rubr. 8) — narodowość, rubr. 10 urodzony, rubr. 11 imiona rodziców, rubr. 12 wyznanie, rubr. 13 wykształcenie, rubr. 14 zawód, rubr. 15 miejsce zamieszkania w kraju — wypełnić na podstawie dokumentu wojskowego, lub innych dokumentów, ostatecznie na podstawie zeznań danej osoby, o ile dokument wojskowy tych danych nie zawiera;
- „ 16) — data przybycia i za jakimi dokumentami — wypełnić z urzędu, n. p. „1. XI. 1934 r. — paszp. zagr. Warszawa—Północ Nr. 386/34”.
- „ 17) — cel pobytu zagranicą — wypełnić według zeznań danej osoby;
- „ 18) — czy w kraju wymeldował się na wyjazd zagranicę — wpisać „tak” lub „nie”, zależnie od stwierdzenia faktu;
- „ 19) — podawać daty meldunkowe oraz — przy zameldowaniu — dokładny adres i ewent. późniejsze zmiany adresu, a przy odmeldowaniu — daty meldunkowe i możliwie dokładny adres wyjeżdżającego na obszar innego urzędu konsularnego lub do kraju;
- „ 20) — uwagi i korespondencje — podawać niezgłoszenie zmian meldunkowych oraz liczby pism i krótką treść korespondencji, przeprowadzonej w spr. stosunku do służby wojsk. danej osoby z innymi urzędami konsularnymi lub z władzami w kraju.

(3) Dla orientacji urzędów konsularnych podany jest w zał. Nr. 1 do niniejszej instrukcji wykaz obowiązujących stopni wojskowych, zaś w zał. Nr. 2 do nin. instrukcji wykaz rodzajów broni (służb).

(4) Urzędy konsularne R. P. mają raz w roku w ciągu miesiąca stycznia przesyłać do M. S. Wojsk. (Szef Biura Personalnego) imienne wykazy oficerów rezerwy, pospolitego ruszenia i w stanie spoczynku, zamieszkałych lub przebywających na ich terenie i ujętych do kartoteki. Wykazy powyższe powinny być zestawione według rubryk kartoteki.

Przepisy wspólne dla rejestrów poborowych i kartoteki.

50. (1) Skreślenie z rejestru poborowych lub z kartoteki (wycofanie karty) następuje w przypadku:

- nabycia obcego obywatelstwa (odnotować w rubryce „uwagi” podstawę, liczbę akt i datę);
- ujęcia danej osoby w ewidencję w innym urzędzie konsularnym z powodu zmiany miejsca zamieszkania;
- wyjazdu na stałe do kraju;
- w razie śmierci, udowodnionej metryką (aktem) zgonu. Względy wojskowe wymagają, aby wypadki śmierci obywateli polskich podlegających powszechnemu obowiązkowi wojskowemu, były niezwłocznie komunikowane właściwym władzom w kraju. Wobec trudności, związanych z wyjednywaniem dowodów śmierci z zagranicznych urzędów stanu cywilnego (metrykalnych), wystarczającym dowodem dla skreślenia zmarłego z ewidencji będzie urzędowe stwierdzenie faktu śmierci danego obywatela przez kierownika urzędu konsularnego, dokonane na podstawie odpowiedniej korespondencji urzędu konsularnego z właściwymi władzami (urzędami) państwa obcego. Za-

wiadomienie o śmierci powinno być przesłane do właściwej powiatowej władzy administracji ogólnej w kraju zapomocą wojskowej karty rejestracyjnej, na której należy u dołu zamieścić następujące stwierdzenie:

„zmarł dnia (miesiąc i rok)..... w..... (miejscowość, kraj)” Wojskową kartę rejestracyjną należy zaopatrzyć w numer (liczbę) dziennika podawczego.

Skreślenie musi być uzasadnione odpowiednią adnotacją w rubryce „uwagi” rejestru i skorowidza lub kartoteki n. p. „przekazany do Konsulatu w Antwerpii L. dz. 823/34” lub „zmarł Nr. aktu”.

(2) Jako zasadę należy przyjąć, aby wszelkie uzupełnienia i poprawki w poszczególnych rubrykach rejestru lub kartoteki były przeprowadzane na podstawie dokumentów (zaświadczeń) czerwonym atramentem i krótko omówione w rubryce „uwagi”.

(3) W razie sprostowania roku urodzenia danej osoby na podstawie metryki urodzenia należy dane ewidencyjne tej osoby przenieść do właściwego rocznika, wpisując to równocześnie w rubryce „uwagi” poprzedniego miejsca ujęcia w ewidencję oraz w skorowidzu w sposób następujący:

„przeniesiony do rocznikapoz.”

(4) Osoby, wpisane do rejestru poborowych, w razie przeniesienia ich z jakiegokolwiek tytułu do rezerwy lub zaliczenia ich do pospolitego ruszenia z bronią albo bez broni, powinny być niezwłocznie po otrzymaniu wiadomości o tem wpisane do kartoteki właściwego rocznika. Z rejestru poborowych należy takie osoby skreślić po odnotowaniu w rubryce „uwagi” — „przeniesiony do kartoteki rocznika”. Analogiczny wpis należy umieścić w skorowidzu do rejestru poborowych.

Przepisy końcowe.

51. Z wydaniem niniejszej instrukcji traci moc obowiązującą instrukcja M. S. Z. Nr. K. III. a. 5080/25 oraz wszystkie przepisy sprzeczne z niniejszą instrukcją.

SPIS WZORÓW

z rozporządzenia wykonawczego do ustawy o powsz.
obow. wojsk., powołanych w niniejszej instrukcji.

- Wzór Nr. 6 — Rejestr poborowych, stale zamieszkałych w krajach europejskich.
- „ Nr. 7 — Rejestr poborowych, czasowo przebywających w krajach europejskich i stale zamieszkałych w krajach poza Europą.
- „ Nr. 9 — Zaświadczenie o wpisaniu do rejestru stale zamieszkałych zagranicą.
- „ Nr. 10 — Zaświadczenie o wpisaniu do rejestru czasowo przebywających zagranicą.
- „ Nr. 11 — Wojskowa karta rejestracyjna.

1. Nr kolejny		2. Nazwisko i imię		ORZECZENIE KONSULARNE			
3. data urodzony miejsce		ojca	matki i nazwisko panieńskie	W roku dzień miesiąc	Wzrost w cm	Ciężar ciała w kg	Orzeczenie lekarskie
				Objętość piersi w cm	Bystrość wzroku, stan refra- kcji oczu		
				15	16	17	18
5. Miejsce zamieszkania w kraju:							
6. Miejsce zamieszkania zagranicą i późniejsze zmiany:							
7. Język macierzysty:							
8. Narodowość:							
9. Wyznanie:							
10. Zawód:							
11. Wykształcenie:							
12. Stan cywilny:							
13. Ukarania sądowe:							
14. Data zgłoszenia się do rejestru:							
				22. Uwagi			

Wzór Nr 7

.....
Nazwa urzędu konsularnego**REJESTR POBOROWYCH**

*) czasowo przebywających w krajach europejskich

lub

stale zamieszkałych i czasowo przebywających w krajach poza Europą

ROCZNIKA

*) Niepotrzebne skreślić.

1. Nr. kolejny	2. Nazwisko i imię		15. Udzielone przesunięcia terminu stawienia się do poboru w kraju i udzielone odroczenia z art. 63 lub ulgi z art. 57.
3. data urodzony miejsce			
4. Imiona rodziców	ojca		
	matki i nazwisko panieńskie matki		
5. Miejsce zamieszkania w kraju:			
6. Miejsce zamieszkania zagranicą i późniejsze zmiany:			
7. Język macierzysty:			
8. Narodowość:			
9. Wyznanie:			
10. Zawód:			
11. Wykształcenie:			
12. Stan cywilny:			
13. Ukarania sądowe:			
14. Data zgłoszenia się do rejestru:			

2. Nazwisko i imię		15. Udzielone przesunięcia terminu stawienia się do poboru w kraju i udzielone odroczenia z art. 63 lub ulgi z art. 57		1. Nr kolejny
3. dnia urodzony				
miejsce				
4. Imiona rodziców	ojca			
	matki i nazwisko panięskie matki			
5. Miejsce zamieszkania w kraju:				
6. Miejsce zamieszkania zagranicą i późniejsze zmiany:				
7. Język macierzysty:				
8. Narodowość:				
9. Wyznanie:				
10. Zawód:				
11. Wykształcenie.				
12. Stan cywilny:				
13. Ukaranie sądowe:				
14. Data zgłoszenia się do rejestru:				

Strona 1.

Wzór Nr 9

(nazwa urzędu konsularnego)

ZAŚWIADCZENIE:

urodzony
 (nazwisko i imię) (dzień, miesiąc, rok)
 w
 (miejscowość, gmina, powiat)
 syn
 (imiona rodziców i nazwisko panienskie matki)
 zamieszkały w
 (dokładny adres)
 został wpisany do rejestru poborowych pod pozycją i jest wolny
 od stawienia się do poboru aż do odwołania.

W razie zarządzenia poboru zagranicą albo przyjazdu z kraju pozacuropejskiego do kraju europejskiego, w którym zarządzony został pobór, lub w razie przyjazdu na obszar Rzeczypospolitej Polskiej lub W. M. Gdańska na stałe lub na okres dłuższy niż 6 miesięcy, wymieniony jest obowiązany stawić się przed komisją poborową w terminie wyznaczonym przez właściwe władze /urząd konsularny, powiatową władzę administracji ogólnej w kraju).

..... dnia roku

Konsul

(pieczęć)

.....
(podpis)

POUCZENIE.

O każdej zmianie miejsca zamieszkania (pobytu, adresu) należy w przeciągu 14 dni zawiadomić właściwy urząd konsularny R. P., a na obszarze W. M. Gdańska — Komisarjat Generalny R. P. w Gdańsku, dołączając dokument stwierdzający stosunek do wojska.

W razie przyjazdu do kraju należy w przeciągu 8 dni od chwili przybycia zgłosić się osobiście we właściwym urzędzie meldunkowym danej miejscowości w kraju.

Za przekroczenia meldunkowe stosowane będą zagranicą rygory, jak odmowa ulg i ułatwień związanych z pobytom zagranicą. W razie przyjazdu do kraju nastąpi z tego tytułu pociągnięcie do odpowiedzialności karnej.

Miejsce na meldunki:

(nazwa urzędu konsularnego)

POLSKA

ZASWIADCZENIE.

urodzony
 (nazwisko i imię) (dzień, miesiąc i rok)
 w syn
 (miejscowość, gmina, powiat) (imiona rodziców i
 nazwisko panięskie matki) (dokładny
 adres) został wpisany do rejestru poborowych pod po-
 zycją

..... dnia

Konsul

.....
 (podpis)

.....
 (pieczęć)

(Miejsce na wpisy o dokonaniu ponownego zgłoszenia do rejestru poborowych w myśl art. 26 ustawy i o ewentualnem przesunięciu terminu stawienia się do poboru).

Strona 2.

POUCZENIE.

1. O każdej zmianie miejsca zamieszkania (pobytu, adresu) należy w przeciągu 14 dni zawiadomić właściwy urząd konsularny R. P., a na obszarze W. M. Gdańska — Komisarjat Generalny R. P. w Gdańsku, dołączając dokument stwierdzający stosunek do wojska.

W razie przyjazdu do kraju należy w przeciągu 8 dni od chwili przybycia zgłosić się osobiście we właściwym urzędzie meldunkowym danej miejscowości w kraju.

Za przekroczenia meldunkowe stosowane będą zagranicą rygory, jak odmowa ulg i ułatwień, związanych z pobytem zagranicą. W razie przyjazdu do kraju nastąpi z tego tytułu pociągnięcie do odpowiedzialności karnej.

2. Obowiązek ponownego zgłoszenia się do rejestru należy wykonać w ciągu miesięcy października i listopada tego roku, w którym zarejestrowany kończy 20 lat życia.

Newsprawiedliwione niezgłoszenie się do rejestru w przewidzianym terminie powoduje stosowanie względem winnego rygorów związanych z pobytem zagranicą, a po powrocie do kraju pociągnięcie do odpowiedzialności karnej.

3. Obowiązek stawienia się do poboru należy wykonać przed konsularną kom. pob. (w razie zarządzenia poboru zagranicą) lub przed właściwą komisją poborową w kraju w tym roku kalendarzowym w którym zarejestrowany kończy 21 lat życia. W uzasadnionych wypadkach może on otrzymać przesunięcie terminu stawienia się do poboru, o ile do urzędu konsularnego wniesie prośbę najpóźniej do 1 maja wymienionego roku.

Przesunięcie terminu stawienia się do poboru traci swą ważność w razie zarządzenia poboru zagranicą, przyjazdu do kraju lub na obszar W. M. Gdańska. W tym wypadku obowiązuje niezwłoczne zgłoszenie się poborowego w urzędzie konsularnym lub u powiatowej władzy administracji ogólnej, celem przedstawienia go do komisji poborowej.

4. Kto nie stawia się we właściwym terminie przed komisją poborową będzie pociągnięty do odpowiedzialności karno-sądowej i podlega karze więzienia do 2 lat lub aresztu do 2 lat.

Jak długo uchylający się od poboru przebywa zagranicą, stosowane będą do niego rygory, wymienione pod 1.

(Miejsce na meldunki).

Strona 1.

Wzór Nr 11

(nazwa urzędu konsularnego)

Wojskowa karta rejestracyjna.

1. Nazwisko i imię
2. Urodzony w
(dzień, miesiąc, rok) (miejsowość, gmina, powiat)
3. Imiona rodziców
(i panienskie nazwisko matki)
4. Miejsce zamieszkania w kraju
(miejsowość, gmina, powiat)
5. Miejsce zamieszkania (pobytu) zagranicą
(dokładny adres)
6. Język macierzysty
7. Narodowość 8. Wyznanie
9. Zawód 10. Wykształcenie
11. Ukaraenia sądowe
(kiedy, za co i przez jaki sąd)
12. Kiedy i za jakimi dokumentami przybył zagranicę
13. Czy w kraju wymeldował się na wyjazd zagranicę
14. W jakim celu i na jak długo przyjechał zagranicę
15. Czy, kiedy i gdzie stawał do poboru
16. Czy i jaką ma kategorię zdolności do służby wojskowej (A, B, C, D, E)
17. Do jakiej P. K. U. jest przynależny
18. Stopień wojskowy
19. Rodzaj broni
20. Wyniki poboru (w razie zarządzenia poboru zagranicą):

Data sta- wienia się	wzrost	objętość piersi	waga	bystrość wzroku	orzeczenie lekarskie	orzeczenie konsul. komisji poborowej (rozpozn.)

21. Uwagi

Strona 2.

.....dnia193... r.

(nazwa urzędu konsularnego)

Do
(Starostwa, Konsulatu R. P.)

w

Przesyłam wojskową kartę rejestracyjną.

Wymieniony: *)

- 1) zgłosił się do rejestru 18-letnich dnia r. i został wpisany do książki rejestru pod Nr. kol.;
- 2) zgłosił się ponownie do rejestru w myśl art. 26 ustawy o powsz. obow. wojsk. dnia r.;
- 3) uzyskał przesunięcie terminu poboru do odwołania;
- 4) uzyskał przesunięcie terminu poboru do dnia
- 5) nie uzyskał przesunięcia terminu poboru i nakazano powrót do kraju w terminie do dnia
- 6) stawał przed konsularną kom. pob. dn.
- 7) uzyskał odroczenie z art. 63 pkt. do dnia
- 8) uzyskał ulgę z art. 57 ustawy, dnia
- 9) zgłosił przyjazd i został ujęty do (rejestru poborowych pod poz. lub kartoteki)

.....
(Podpis)					

*) Wpisać odpowiedni tekst jednego lub więcej z podanych 9-ciu punktów, zależnie od okoliczności.

SPIS WZORÓW I ZAŁĄCZNIKÓW
do niniejszej instrukcji

Wzór Nr. 1 — Kartoteka.

„ Nr. 2 — Skorowidz do rejestru.

„ Nr. 3 — Treść obwieszczenia o rejestracji.

„ Nr. 4 — Treść obwieszczenia o ponownej rejestracji.

„ Nr. 5 — Pieczętka, potwierdzająca zgłoszenie się do ponownej rejestracji.

„ Nr. 6 — Pieczętka, stwierdzająca przesunięcie terminu poboru.

„ Nr. 7 — Zaświadczenie o udzielonem odroczeniu.

„ Nr. 8 — Zaświadczenie o udzieleniu ulgi z art. 57.

„ Nr. 9 — Potwierdzenie zameldowania.

„ Nr. 10 — Nakaz powrotu.

Załącznik Nr. 1 — Wykaz stopni wojskowych.

„ Nr. 2 — Wykaz rodzajów broni (służb).

Wzór Nr 1

do instr. konsul.

Nazwa urzędu konsularnego:		Nazwisko		Rocznik
1.		3.		5.
P. K. U.		Imiona		Rodzaj broni
2.		4.		6.
L. karty ewid.				
Stosunek do służby wojskowej		Narodowość	Stopień wojskowy	
7.		8.	9.	
10. Urodzony	Dzień – Miesiąc	Wyznanie	Data przybycia i za jakimi dokumentami	
	(miejsowość)	Wykształcenie	16.	
	(gmina)	13.	Cel pobytu zagranicą:	
	(powiat)	Zawód:	17.	
11. Imiona rodziców	Ojca:	Miejsce zamieszkania w kraju:	Czy w kraju wymeldował się na wyjazd zagranicą:	
	Matki:	15. (miejsowość, gmina, powiat)	18.	
19. M e l d u n k i:		20. Uwagi i korespondencje		
Data zameldowania	Dokładny adres	Data zameldowania	Dokładny adres	

Wzór Nr 3
do instr. kons.

OBWIESZCZENIE O ZGŁOSZENIU SIĘ DO REJESTRACJI WOJSKOWEJ.

Na podstawie art. 24 ustawy o powszechnym obowiązku wojskowym (Dz. U. R. P. Nr. 60 z 1933 r.) oraz § 267 rozporządzenia wykonawczego do niej (Dz. U. R. P. Nr. 83 z 1934 r.) wzywa się do rejestracji wszystkich obywateli polskich, którzy w roku bieżącym ukończyli lub ukończą 18 lat życia, a zamieszkują stale lub przebywają czasowo (wymienić departamenty, okręgi, prowincje, należące do danego okręgu konsularnego).

Zgłoszenie się do rejestracji ma być dokonane osobiście lub pisemnie w ciągu miesiąca września r. b. w Konsulacie R. P. w (miejsceowość i adres konsulatu).....w godzinach od..... do.....

Przy zgłoszeniu osobistym należy w konsulacie przedstawić:

- 1) metrykę urodzenia,
- 2) dowód, stwierdzający miejsce zamieszkania w kraju (paszport, dowód osobisty i t. p.),
- 3) posiadane świadectwa szkolne lub uwierzytelnione odpisy,
- 4) dowody, stwierdzające zawód lub zatrudnienie.

W razie niemożności osobistego zgłoszenia się, należy w wyżej podanym terminie zgłoszenie skutecznie pisemnie, wypełniając wojskową kartę rejestracyjną, którą można otrzymać w..... (wymienić stowarzyszenia, instytucje i t. p., w których karty złożono). Jeżeli nie można uzyskać wojskowej karty rejestracyjnej, należy przesłać do konsulatu pisemne zgłoszenie, podając dokładnie i czytelnie: nazwisko i imię, datę urodzenia (dzień, miesiąc, rok), miejsce urodzenia (miejsceowość, gmina, powiat), imiona rodziców i panieńskie nazwisko matki, miejsce zamieszkania w kraju (miejsceowość, gmina, powiat), miejsce zamieszkania zagranicą (dokładny adres), język macierzysty, narodowość, wyznanie, zawód, wykształcenie, stan cywilny, ewentualne kary sądowe (kiedy, za co i przez jaki sąd), kiedy i za jakimi dokumentami przybył zagranicę, czy w kraju wymeldował się na wyjazd zagranicę i w jakim celu i na jak długo przyjechał zagranicę.

Do wypełnionej wojskowej karty rejestracyjnej lub do pisemnego zgłoszenia muszą być dołączone dokumenty wyszczególnione wyżej pod 1) — 4), a w przypadku niedokonania dotychczas zgłoszenia meldunkowego w konsulacie — również potwierdzenie o wymeldowaniu się na wyjazd zagranicę, otrzymane w kraju.

Dokumenty te będą zwrócone.

Osoby, które zgłosiły się do rejestracji otrzymają zaświadczenie, które jest dowodem ich stosunku do powszechnego obowiązku wojskowego.

W stosunku do osób, które nie zgłoszą się do rejestracji, albo które nie zgłoszą się w wyznaczonym terminie, a zażłoki należycie nie usprawiedliwią, konsulat będzie stosował sankcje, polegającą na odmowie ulg i ułatwień, wchodzących w zakres swobodnej oceny konsulatu, a związanych z pobytem tych osób zagranicą.

W razie powrotu do kraju winni będą pociągnięci do odpowiedzialności karnej na podstawie art. 99 ustawy o powsz. obow. wojsk., przewidującego karę aresztu do 3 miesięcy i grzywny do 3000 zł. lub jedną z tych kar.

..... dnia

(miejsowość)

Konsul

(podpis)

Wzór Nr 4
do instr. kons.

OBWIESZCZENIE O ZGŁOSZENIU SIĘ DO PONOWNEJ REJESTRACJI

Na podstawie art. 25 ustawy o powszechnym obowiązku wojskowym (Dz. U. R. P. Nr. 60 z 1933 r.) oraz § 272 rozporządzenia wykonawczego do niej (Dz. U. R. P. Nr. 83 z 1934 r.) wzywa się do ponownej rejestracji obywateli polskich czasowo przebywających w

(wymienić departamenty,

....., którzy okręgi, prowincje, należące do danego okręgu konsularnego) w roku bieżącym ukończyli lub ukończą 20 lat życia oraz tych w wieku od 18 — 50 lat, którzy dotychczas wogóle nie uczynili zadość obowiązkowi zgłoszenia się do rejestracji ani zagranicą ani w kraju.

Zgłoszenie się do rejestracji ma być dokonane osobiście, lub pisemnie w ciągu miesiąca października lub listopada r. b. w Konsulacie R. P. w

(miejsowość i adres konsulatu)

od do

Przy zgłoszeniu osobistym należy w konsulacie przedstawić:

- 1) metrykę urodzenia,
- 2) dowód, stwierdzający miejsce zamieszkania w kraju (paszport, dowód osobisty i t. p.),
- 3) posiadane świadectwa szkolne lub uwierzytelnione odpisy,
- 4) dowody, stwierdzające zawód lub zatrudnienie,
- 5) zaświadczenie o dokonanej rejestracji wojskowej.

W razie niemożności osobistego zgłoszenia się, należy w wyżej podanym terminie zgłoszenie skutecznie pisemnie, wypełniając wojskową kartę rejestracyjną, którą można otrzymać w (wymienić stowarzyszenia, instytucje i t. p., w których karty złożono). Jeżeli nie można uzyskać wojskowej karty rejestracyjnej, należy przesłać do konsulatu pisemne zgłoszenie, podając dokładnie i czytelnie: nazwisko i imię, datę urodzenia (dzień, miesiąc, rok), miejsce urodzenia (miejscowość, gmina, powiat), imiona rodziców i panieńskie nazwisko matki, miejsce zamieszkania w kraju (miejscowość, gmina, powiat), miejsce zamieszkania zagranicą (dokładny adres), język macierzysty, narodowość, wyznanie, zawód, wykształcenie, stan cywilny i ewentualne kary sądowe (kiedy, za co i przez jaki sąd), kiedy i za jakimi dokumentami przybył zagranicę, czy w kraju wymeldował się na wyjazd zagranicę i w jakim celu i na jak długo przyjechał zagranicę.

Do wypełnionej wojskowej karty rejestracyjnej lub do pisemnego zgłoszenia muszą być dołączone dokumenty, wyszczególnione wyżej pod 1) — 5), a w przypadku niedokonania dotychczas zgłoszenia meldunkowego w konsulacie — również potwierdzenia o wymeldowaniu się na wyjazd zagranicę, otrzymane w kraju. Dokumenty te będą zwrócone.

Kto nie posiada zaświadczenia o rejestracji wojskowej, powinien podać powody nieposiadania tego dokumentu.

Fakt zgłoszenia się do ponownej rejestracji będzie przez konsulat potwierdzony bądź na zaświadczeniu o rejestracji, bądź na oddzielnym zaświadczeniu. Potwierdzenie to jest dowodem ich stosunku do powszechnego obowiązku wojskowego.

W stosunku do osób, które nie zgłoszą się do ponownej rejestracji albo które nie zgłoszą się w wyznaczonym terminie, a zwłoki należycie nie usprawiedliwią, konsulat będzie stosował sankcje, polegające na odmowie ulg i ułatwień, wchodzących w zakres swobodnej oceny konsulatu, a związanych z pobytem tych osób zagranicą.

W razie powrotu do kraju winni będą pociągnięci do odpowiedzialności karnej na podstawie art. 99 ustawy o powszech. obow. wojsk., przewidującego karę aresztu do 3 miesięcy i grzywny do 3000 zł. lub jedną z tych kar.

dnia... r.

Konsul

(podpis)

T. 3H 102W
 (nieczytelny)

Wzór Nr 5
 do instr. kons.

Zgłosił się do ponownej rejestracji dnia.....
r. Wpisany do rejestru pod Nr. kol.

 (miejsowość) (data)

(Nazwa urzędu konsularnego)

(Podpis)

Wzór Nr 5
 do instr. kons.

Przesunięto termin poboru do dnia r.
 w myśl § 285 rozp. wykon. do ustawy o powsz.
 obow. wojsk.

*) O ponowne przesunięcie poboru można prosić
 najdalej do dnia 1 maja 193.....r.

*) Przesunięcie terminu poboru jest ostateczne.
 Wymieniony obowiązany jest zgłosić się do
 dnia.....r.

W, celem
 (wymienić pow. władzę adm. og.)
 przedstawienia go komisji poborowej.

....., dnia r.
 (miejsowość)

(Nazwa urzędu konsularnego)

Podpis

*) niepotrzebne skreślić.

Wzór Nr 7

do instr. kons.

(nazwa urzędu konsularnego)

Z A Ś W I A D C Z E N I E

o odroczeniu odbycia czynnej służby wojskowej.

syn

(imię i nazwisko)

(imiona rodziców)

urodzony (dzień, miesiąc, rok)..... w.....

powiat..... zamieszkały w.....
(wymienić

powiat

miejscowość w kraju)

zagranicą.....
(dokładny adres)

otrzymał odroczenie terminu odbycia czynnej służby wojskowej w myśl art. 63

pkt..... do dnia 19.....

Udzielone odroczenie gaśnie samo przez się przed upływem oznaczonego okresu z chwilą ukończenia lub opuszczenia zakładu naukowego, o czym należy w ciągu 8 dni zawiadomić urząd konsularny, który udzielił odroczenia.

..... dnia r.

Konsul

(podpis)

(pieczęć)

P O U C Z E N I E.

1. O każdej zmianie miejsca zamieszkania (pobytu, adresu) należy w przeciągu 14 dni zawiadomić właściwy urząd konsularny R. P., na obszarze W. M. Gdańska — Komisarza Generalnego R. P. na W. M. Gdańsk, dołączając dokument wojskowy lub poborowy.

W razie przyjazdu do kraju należy w przeciągu 8 dni od chwili przybycia zgłosić się osobiście we właściwym urzędzie meldunkowym danej miejscowości w kraju.

Za przekroczenia meldunkowe stosowane będą zagranicą rygory, jak odmowa ulg i ułatwień, związanych z pobytem zagranicą. W razie przyjazdu do kraju nastąpi z tego tytułu pociągnięcie do odpowiedzialności karnej.

2. Osoby, przebywające czasowo zagranicą, są obowiązane po upływie terminu odroczenia lub w razie jego nieprzedłużenia stawić się we właściwej pow. komendzie uzupełnień w kraju, celem odbycia czynnej służby wojskowej.

Osoby, które nie powrócą do kraju, a okoliczności tej nie usprawiedliwią świadectwem lekarskim, stwierdzającym obłożną chorobę i niezdolność do podróży, będą uważane za uchylające się od służby wojskowej i pociągnięte do odpowiedzialności sądowo-karnej.

Miejsce na meldunki:

Wzór Nr 8
do instr. kons.

.....
(nazwa urzędu konsularnego)

Z A Ś W I A D C Z E N I E

o udzieleniu ulgi z art. 57 ustawy o powsz. obow. wojsk.

..... syn
(nazwisko i imię) (imiona rodziców)
urodzony (dzień, miesiąc, rok)

powiat.....zamieszkały

w
(miejsowość, gmina, powiat w kraju)

a zagranicą..... został na pod-
(dokładny adres)

stawie art. 57 ustawy o powszechnym obowiązku wojskowym zaliczony do
pospolitego ruszenia bez broni.

Zaświadczenie niniejsze będzie wymienione na wojskowy dokument
osobisty.

.....dnia..... r.

Konsul

.....
(podpis)

(pieczęć)

Wzór Nr 9
do instr. kons.

(nazwa urzędu konsularnego)

POTWIERDZENIE ZAMELDOWANIA.

(Nazwisko i imię)

Data urodzenia stopień wojskowy

zgłosił przyjazd dnia Z

mieszka w
(dokładny adres)

zgłosił wyjazd dnia Z
(miejsowość)

dokąd
(możliwie dokładny adres)

..... dnia r.

(miejsowość)

.....
(podpis)

Wzór Nr 10
do instr. kons.

(stempel z nazwą urzędu)

.....dnia..... 19 .. r.

Nr. dz.

N A K A Z

W myśl art. 2 ustawy z dnia 23 maja 1924 r. o powszechnym obowiązku wojskowym (Dz. Ust. Nr. 60 z 1933 r., poz. 455), wzywa się Pana do powrotu do kraju celem spełnienia obowiązku wojskowego. Powrót powinien nastąpić w przeciągu..... licząc od dnia otrzymania niniejszego wezwania.

Winien Pan przeto przed dniem zgłosić się w
(wymienić urząd)

W razie pozostawania poza granicami Państwa Polskiego po upływie powyższego terminu, grożą Panu skutki przewidziane w rozdziale XVI Ustawy z dnia 23 maja 1924 r. o powszechnym obowiązku wojskowym (Dz. U. R. P. Nr. 60 z 1933 r. poz. 455) oraz w myśl § 311 Rozporządzenia Ministra Spraw Wojskowych, Spraw Wewnętrznych i Sprawiedliwości z dnia 28 sierpnia 1934 r.

(—) Podpis Kierownika
Urzędu Zagranicznego

Do

P.....

Wysłać poleconym za
recepism zurotnym.

Załącznik Nr 1
do instr. konsul.

WYKAZ STOPNI WOJSKOWYCH W WOJSKU.

A. Oficerowie.

Podporucznik,
Porucznik,
Kapitan,
Major,
Podpułkownik,
Pułkownik,
Generał Brygady,
Generał Dywizji,
Generał Broni,
Marszałek.

B. Podoficerowie.

Kapral (podmajstrzy wojskowi),
Plutonowy (młodszy majster wojskowy),
Sierzant (wachmistrz w kawalerji, żandarmerji i w taborach, ogniomistrz w artylerji, majster wojskowy),
Starszy sierżant (starszy wachmistrz w kawalerji, w żandarmerji i w taborach, starszy ogniomistrz w artylerji, st. majster wojskowy),
Choraży (wachmistrz, a dla puszkarzy, rusznikarzy i pirotechników — zbrojmistrz).

C. Szeregowcy.

Szeregowiec (strzelec, legjonista, ułan, szwoleżer, kanonier, saper),
Starszy szeregowiec (st. strzelec, st. legjonista, st. ułan, st. szwoleżer, st. kanonier, st. saper),

W MARYNARCE WOJENNEJ.

A. Oficerowie.

Podporucznik,
Porucznik,
Kapitan,
Komandor — podporucznik,
Komandor — porucznik,
Komandor,
Kontr - admirał,
Wice - admirał.

B. Podoficerowie.

Mat,
Bosmanmat,
Bosman,
Starszy bosman,
Bosman floty.

C. Szeregowcy.

Marynarz,
Starszy marynarz.

Załącznik Nr 2
do instr. konsul.

WYKAZ OBOWIĄZUJĄCYCH RODZAJÓW BRONI I SŁUŻB.

- 1) Piechota,
- 2) żandarmerja,
- 3) kawalerja (ze szwadronami pionierów),
- 4) artylerja lekka (dawniejsza polowa) i manewrowa,
- 5) artylerja motorowa,
- 6) artylerja ciężka,
- 7) artylerja konna,
- 8) artylerja przeciwlotnicza,
- 9) artylerja pomiarowa,
- 10) formacje pancerne i samochodowe,
- 11) aeronautyka (lotnictwo i balony),
- 12) baony saperów,
- 13) baony mostów kolejowych,
- 14) baon mostowy,
- 15) baon elektrotechniczny,
- 16) baon silnikowy,
- 17) baony telegraficzne,
- 18) pułk radjotelegraficzny,
- 19) służba zdrowia,
- 20) służba uzbrojenia,
- 21) służba intendentury (należą tu zlikwidowane już baony administracyjne),
- 22) tabory,
- 23) marynarka wojenna.

Minister
(-) J. Beck.

Redakcja i Administracja
Sekretarjat Ministra Spraw Zagranicznych (S. M.) tel. wewn. 103.
